

Adolygiad o Drefniadau Cymunedau Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf

Adroddiad Cynigion Drafft

Tachwedd 2024

ADOLYGIAD O DREFNIADAU CYMUNEDAU
CYNGOR BWRDEISTREF SIROL RHONDDA CYNON TAF

ADRODDIAD CYNIGION DRAFFT

Cynnws	Tudalen
Pennod 1 Crynodeb o'r Cynigion Drafft	1
Pennod 2 Polisi Maint Cyngor	2
Pennod 3 Y Cynigion Drafft	3-55
Pennod 4 Ymatebion i'r Adroddiad yma	56

ATODIAD 1 TREFNIADAU CYMUNEDAU PRESENNOL
ATODIAD 2 TREFNIADAU CYMUNEDAU ARFAETHEDIG

Tachwedd 2024

Pennod 1: CRYNODEB O'R CYNIGION DRAFFT

1. Cynhelir yr adolygiad cymunedol yma o Fwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf o dan Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 a dogfen cylch gorchwyl yr Awdurdod.
2. Mae'r Cyngor yn cynnig newid i drefniant cymunedau a wardiau cymuned a ddylai sicrhau bod cymunedau'n parhau i adlewyrchu hunaniaeth leol a hwyluso llywodraeth leol effeithiol a chyfleus ledled ardal y prif Gyngor.
3. Mae prif ardal Rhondda Cynon Taf yn cynnwys 39 o gymunedau ar hyn o bryd.
4. Ar y cam yma, mae'r Cyngor yn cynnig newid ffiniau 33 o gymunedau ledled ardal y prif Gyngor.
5. Nid yw'r Cyngor wedi cynnig unrhyw newidiadau i 6 chymuned ledled ardal y prif Gyngor:
Cwm-bach, Llwydcoed, Treallaw, Trehafod, Tylorstown ac Ynys-y-bwl a Choed-y-cwm.
6. Yn ystod cam ymchwiliadau cychwynnol yr adolygiad cymunedol, derbyniodd y Cyngor sylwadau gan 2 Gyngor Tref a Chymuned, 1 Aelod o'r Senedd, 1 Cynghorydd Sir, 1 Cynghorydd Cymuned, 4 Aelod o'r Cyhoedd a Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod. Caiff yr holl sylwadau eu cyhoeddi ar [wefan](#) yr Awdurdod.
7. Yna cafodd yr holl gyflwyniadau eu hystyried gan Weithgor Trawsbleidiol Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf cyn eu hadolygu a'u cymeradwyo gan y Cyngor.
8. Disgrifir pob cynnig yn fanwl gyda mapiau yn dangos y newidiadau ym Mhennod 3 yr adroddiad yma.
9. Nid oes unrhyw gynigion i ddiwygio unrhyw un o'r enwau Cymraeg neu Saesneg presennol ar gyfer ardaloedd cymunedol neu wardiau cymunedol.

Pennod 2: POLISI MAINT CYNGOR

1. Mae'r Polisi Maint Cyngor wedi'i nodi yn y Cylch Gorchwyl ar gyfer yr adolygiad. Er cyflawnder, caiff y polisi ei ddarparu yn y ddogfen yma.
2. Bydd adolygiad cymunedol y Cyngorau yn cael ei gynnal yn amodol ar adran 25 o'r Ddeddf ac felly bydd yn canolbwyntio ar wneud newidiadau i ffiniau er mwyn sicrhau bod ffiniau cymunedol yn adlewyrchu hunaniaeth a buddiannau cymunedau ardal y Prif Gyngor, a'u bod yn effeithiol ac yn gyfleus. Dim ond pan fydd newidiadau i ffiniau cymunedol neu wardiau cymunedol wedi'u gwneud y bydd unrhyw newidiadau canlyniadol i drefniadau etholiadol yn cael eu gwneud.
3. Mae'r Cyngor wedi datgan y dylai cymunedau gael eu cynrychioli gan ddim llai na 7 cynghorydd. Ni ddylai fod gan ardaloedd cyngorau cymuned lai na chyfanswm o 700 o etholwyr (h.y. cyfanswm y wardiau cymunedol yn ardal y cyngor tref/cyngor cymuned hwnnw);
4. Mae'r Prif Gyngor hefyd wedi datgan y dylai wardiau cymunedol gynnwys dim llai na 250 o etholwyr, a'r cymarebau cyngorwyr i etholwyr yw:
 - o leiaf 1: 500 ar gyfer ardaloedd trefol, ac
 - o leiaf 1: 250 ar gyfer ardaloedd gwledig/cymysg;

Pennod 3: Y CYNIGION DRAFFT

1. Caiff cynigion y Cyngor eu disgrifio yn fanwl yn y bennod yma. Ar gyfer pob cynnig newydd, mae'r adroddiad yn nodi:
 - Enw(au) yr ardaloedd cymunedol presennol sy'n gyfan gwbl neu'n rhannol yn ffurfio'r cymunedau newydd diwygiedig arfaethedig;
 - disgrifiad byr o'r trefniadau cymunedol presennol o ran nifer yr etholwyr a threfniadau'r wardiau (os yw'n berthnasol). Yr etholwyr a gaiff eu defnyddio yn y ddogfen yma yw'r ffigurau rhagamcanol ar gyfer 2028;
 - dadleuon allweddol a wnaed yn ystod trafodaethau'r Cyngor;
 - cyfansoddiad y trefniadau cymunedol arfaethedig;
 - tabl sy'n nodi'r trefniadau Cyngor Cymuned arfaethedig gan gynnwys yr amrywiad o'r gymhareb etholwyr fesul cynghorydd o fewn wardiau pob cymuned; a,
 - map o'r gymuned arfaethedig a/neu ward gymunedol.

Llanharan, Llanhari, Llantrisant a Phont-y-clun

2. Mae'r trefniadau cymunedol presennol yn Llanharan yn cynnwys 3 ward: Brynna, Llanharan a Llanilid. Mae gan y gymuned gyfanswm o 8,048 o etholwyr ac fe'i chynrychiolir gan 14 o gynghorwyr cymuned. Mae nifer yr etholwyr fesul ward a nifer y cynghorwyr fel a ganlyn:

Wardiau	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd
Brynna	2,153	6	359
Llanharan	2,905	6	484
Llanilid	2,990	2	1,495
CYFANSWM	8,048	14	575

3. Mae'r trefniadau cymunedol presennol yn Llanhari yn cynnwys 2 ward: Llanhari a Tyle-garw. Mae gan y gymuned gyfanswm o 3,418 o etholwyr ac fe'i chynrychiolir gan 9 cynghorydd cymuned. Mae nifer yr etholwyr fesul ward a nifer y cynghorwyr fel a ganlyn:

Wardiau	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd
Llanhari	2,778	8	347
Tyle-garw	640	1	640
CYFANSWM	3,418	9	380

4. Mae'r trefniadau cymunedol presennol yn Llantrisant yn cynnwys 4 ward: Beddau, Tref Llantrisant, Tonysguboriau a Thyn-y-nant. Mae gan y gymuned gyfanswm o 11,061 o etholwyr ac fe'i chynrychiolir gan 14 o gynghorwyr cymuned. Mae nifer yr etholwyr fesul ward a nifer y cynghorwyr fel a ganlyn:

Wardiau	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd
Beddau	3,191	4	798
Tref Llantrisant	3,321	4	830
Tonysguboriau	2,063	3	688
Tyn-y-nant	2,486	3	829
CYFANSWM	11,061	14	790

5. Mae trefniadau presennol y Cyngor Tref ym Mhont-y-clun yn cynnwys 3 ward: Canol Pont-y-clun, Dwyrain Pont-y-clun a Gorllewin Pont-y-clun. Mae gan y dref gyfanswm o 6,952 o etholwyr ac fe'i chynrychiolir gan 11 o gynghorwyr tref. Mae nifer yr etholwyr fesul ward a nifer y cynghorwyr fel a ganlyn:

Wardiau	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd
Canol Pont-y-clun	2,346	4	587
Dwyrain Pont-y-clun	2,606	3	869
Gorllewin Pont-y-clun	2,000	4	500
CYFANSWM	6,952	11	632

Sylwadau

6. Derbyniodd y Cyngor 2 o sylwadau yn ymwneud â Chymuned Llanharan oddi wrth: Y Cynghorydd Cymuned Feist a Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod.
7. Derbyniodd y Cyngor 2 o sylwadau yn ymwneud â Chymuned Llantrisant oddi wrth: Joel James AS a Chyngor Tref Pont-y-clun
8. Derbyniodd y Cyngor 5 o sylwadau yn ymwneud â Chymuned Pont-y-clun oddi wrth: Cyngor Tref Pont-y-clun, y Cynghorydd Sirol Paul Binning, 4 o drigolion Pont-y-clun a Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod.
9. Mae'r Sylwadau ar gael ar wefan y Cyngor.

Cynigion ffiniau wardiau cymunedol

10. Mae'r Cyngor yn cynnig cymhwyso 7 newid i ffiniau wardiau cymunedol presennol, sy'n cynnwys trosglwyddo ardaloedd rhwng y wardiau cymunedol canlynol:
 - Llanharan i Donysguboriau
 - Llanharan i Orllewin Pont-y-clun
 - Llanilid i Lanharan
 - Canol Pont-y-clun i Ddwyrain Pont-y-clun
 - Dwyrain Pont-y-clun i Dref Llantrisant
 - Tonysguboriau i Ganol Pont-y-clun
 - Tyle-garw i Orllewin Pont-y-clun
11. **Llanharan i Donysguboriau**

Mae'r Cyngor yn cynnig trosglwyddo rhan o gymuned Llanharan i ward Tonysguboriau yng nghymuned Llantrisant. Mae'r cynnig yma'n effeithio ar 171 o etholwyr yn natblygiad preswyl Neuadd Glan-elái ac fe'i cyflwynwyd gan Joel James MS a'i gefnogi gan Weithgor Trawsbleidiol Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Mae'r Cyngor yn credu bod y newid yma'n adlewyrchu hunaniaeth leol ac yn darparu ar gyfer llywodraeth leol fwy effeithiol a chyfleus. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 10.
12. **Llanharan i Orllewin Pont-y-clun**

Mae'r Cyngor hefyd yn cynnig trosglwyddo rhan o Ystad Ddiwydiannol Lôn Coedcae ac Ystad Ddiwydiannol Glan-élai o ward Llanharan Cyngor Cymuned Llanharan i ward Gorllewin Pont-y-clun, Cyngor Tref Pont-y-clun. Bydd hyn yn creu ffin glir rhwng cymunedau Llanharan a Phont-y-clun ar hyd yr A473 ac yn effeithio ar 11 o etholwyr. Ar hyn o bryd, mae'r unedau diwydiannol eraill i'r Gorllewin a'r De yn rhan o ward Tyle-garw yng Nghymuned Llanhari, sydd hefyd yn destun trosglwyddiad posibl i Orllewin Pont-y-

clun (gweler cynnig 17 isod). Cyflwynwyd y cynnig yma gan Gyngor Tref Pont-y-clun a chaiff ei gefnogi gan Weithgor Trawsbleidiol Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Mae'r Cyngor yn credu bod y cynnig yma'n adlewyrchu hunaniaeth leol ac yn darparu ar gyfer llywodraeth leol fwy effeithiol. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 11.

13. **Llanilid i Lanharan**

Mae'r Cyngor yn cynnig trosglwyddo rhan o ward Llanilid i ward Lanharan. Ar hyn o bryd, mae'r ffin bresennol rhwng y ddwy ward yn gorwedd o fewn datblygiadau tai newydd. Cyflwynodd y Swyddog Cofrestru Etholiadol hwn yn rhan o'i ymateb i'r ymgynghoriad, ac awgrymodd y Cyngorydd Cymuned Feist ffin fwy addas a gytunwyd gan Weithgor Trawsbleidiol Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Mae'r cynnig yma'n effeithio ar 597 o etholwyr sy'n byw i'r Gogledd o'r A473 Heol Pen-y-bont, gydag enwau strydoedd yn cynnwys Maes yr Awdur, Coedlan y Glowyr, Ffordd y Gwaith Glo, Coedlan Hunters, Clos Meiros, Rhodfa Powell a Ffordd y Beirdd. Hefyd strydoedd i'r de o'r A473, gan gynnwys Ffordd Dol y Coed, Ffordd y Dolau a Ffordd y Dreftadaeth. Mae'r Cyngor yn credu bod y newid yma'n adlewyrchu hunaniaeth leol ac yn darparu ar gyfer llywodraeth leol fwy effeithiol a chyfleus. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 12.

14. **Canol Pont-y-clun i Ddwyrain Pont-y-clun**

Mae'r Cyngor yn cynnig symud Stryd Delfryn o Ganol Pont-y-clun i Ddwyrain Pont-y-clun. Bydd hyn yn symud y ffin bresennol i'r Gorllewin o Ddwyrain Pont-y-clun. Cyflwynwyd y cynnig yma gan y Cyngorydd Sir Paul Binning a 4 o drigolion Delfryn a chaiff ei gefnogi gan Weithgor Trawsbleidiol Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Mae hyn yn effeithio ar 88 o etholwyr. Mae'r Cyngor yn credu bod y newid yma'n adlewyrchu hunaniaeth leol ac yn darparu ar gyfer llywodraeth leol fwy effeithiol a chyfleus. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 13.

15. **Dwyrain Pont-y-clun i Dref Llantrisant**

Mae'r Cyngor yn cynnig trosglwyddo ardal o'r Dwyrain o ward Dwyrain Pont-y-clun i ward Tref Llantrisant, Cyngor Cymuned Llantrisant. Nid yw'r cynnig yma'n effeithio ar etholwyr y wardiau a bydd yn defnyddio'r A4119 fel ffin rhwng y cymunedau. Cyflwynwyd y cynnig yma gan Gyngor Tref Pont-y-clun a chaiff ei gefnogi gan Weithgor Trawsbleidiol Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 14.

16. **Tonysguboriau i Ganol Pont-y-clun**

Mae'r Cyngor hefyd yn cynnig trosglwyddo ardal i'r De o ward Tonysguboriau, Cyngor Cymuned Llantrisant, i ward Canol Pont-y-clun, Cyngor Tref Pont-y-clun. Eto, bydd hyn yn defnyddio'r A473 i ffurfio ffin glir rhwng cymunedau Llantrisant a Phont-y-clun a bydd yn effeithio ar 2 etholwr. Yn ogystal â 2 eiddo preswyl, bydd hyn yn trosglwyddo'r ardal gan gynnwys Leekes ac Ysgol Gyfun y Pant. Cyflwynwyd y cynnig yma gan Gyngor Tref Pont-y-clun a chaiff ei gefnogi gan Weithgor Trawsbleidiol Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 15.

17. **Tyle-garw i Orllewin Pont-y-clun**

Mae'r Cyngor yn cynnig uno ward Tyle-garw yng nghymuned Llanhari â ward bresennol Gorllewin Pont-y-clun yng nghymuned Pont-y-clun. Cyflwynwyd y cynnig cychwynnol i drosglwyddo rhan o ward Tyle-garw gan Gyngor Tref Pont-y-clun a chafodd ei ddiwygio wedyn gan Weithgor Trawsbleidiol Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf i

gynnwys y ward gymunedol gyfan. Drwy wneud y newid yma, bydd ardal ward gymunedol Gorllewin Pont-y-clun wedyn yn cyd-ffinio â ward etholiadol Rhondda Cynon Taf, Gorllewin Pont-y-clun. Mae hyn yn effeithio ar ffin y ward gymunedol ar gyfer 640 o etholwyr, gan gynnwys trigolion Coed Mieri, Lôn Coedcae, Heol Llanhari, Llwyn Onn, Rhodfa'r Ddôl, Trem y Ddôl, Ffordd y Ddôl, Teras yr Orsaf, Llys Tylegarw, Teras Tylegarw, Tylegarw a Theras y Goedwig. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 16.

Mae'r Cyngor hefyd yn cynnig addasu'r ffin rhwng ward Tyle-garw Cyngor Cymuned Llanhari a ward Gorllewin Pont-y-clun Cyngor Tref Pont-y-clun yng Nghanolfan Ddiwydiannol y Gyffordd. Os caiff y cynnig uchod i uno holl Tyle-garw i Orllewin Pont-y-clun ei gymeradwyo, fydd dim angen y newid yma. Mae'r llinell derfyn yn rhedeg trwy uned ddiwydiannol. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 17.

Newidiadau Canlyniadol

Trefniadau Etholiadol Cyngorau Cymuned

18. Llanharan

Byddai'r trefniadau Cyngor Cymuned arfaethedig yn Llanharan yn parhau i gynnwys 3 ward gymunedol: Brynna, Llanharan a Llanilid. Cynigir bod gan y gymuned gyfanswm o 7,877 o etholwyr ac yn cael ei chynrychioli gan 14 o gynghorwyr cymuned.

Cymuned Llanharan						
Presennol				Arfaethedig		
Wardiau	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghor ydd	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghor ydd
Brynna	2,153	6	359	2,153	4	538
Llanharan	2,905	6	484	3,339	6	557
Llanilid	2,990	2	1,495	2,385	4	596
CYFANSWM	8,048	14	575	7,877	14	563

19. Rhaid i'r Cyngor ystyried y newidiadau canlyniadol i drefniadau etholiadol cymunedol a fyddai'n digwydd yn dilyn y cynigion yma. Er bod y Cyngor yn cynnig cadw nifer aelodau'r Cyngor yn 14, dylai Cynghorwyr wardiau gael eu haddasu (**Brynna -2 a Llanilid +2**) i adlewyrchu newidiadau yn nifer yr etholwyr yn y ward, a'u bod nhw'n unol â Pholisi Maint Cyngor yr Awdurdod ar gyfer llywodraeth leol effeithiol a chyfleus.

20. Llanhari

Gyda ward Tyle-garw yn cael ei chynnig i ddod yn rhan o ward gymunedol Gorllewin Pont-y-clun, byddai ward Llanhari yn dod yn ardal gymunedol gyfan.

Cynigir y bydd gan gymuned Llanhari gyfanswm o 2,778 o etholwyr ac yn cael ei chynrychioli gan 8 cynghorydd cymuned.

Cymuned Llanhari						
Presennol				Arfaethedig		
Wardiau	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd
Llanhari	2,778	8	347	2,778	8	347
Tyle-garw	640	1	640	-	-	-
CYFANSWM	3,418	9	380	2,778	8	347

21. Rhaid i'r Cyngor ystyried y newidiadau canlyniadol i drefniadau etholiadol cymunedol a fyddai'n digwydd yn dilyn y cynigion yma. Ni chynigir unrhyw newid i'r nifer presennol o 8 aelod ar gyfer gweddill ward Llanhari. Mae hyn yn unol â Pholisi Maint Cyngor yr Awdurdod ar gyfer llywodraeth leol effeithiol a chyfleus.

22. Llantrisant

Byddai'r trefniadau Cyngor Cymuned arfaethedig yn Llantrisant yn parhau i gynnwys 4 ward gymunedol: Beddau, Tref Llantrisant, Tonysguboriau a Thyn-y-nant. Cynigir bod gan y gymuned gyfanswm o 11,232 o etholwyr ac yn cael ei chynrychioli gan 14 o gynghorwyr cymuned.

Cymuned Llantrisant						
Presennol				Arfaethedig		
Wardiau	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd
Beddau	3,191	4	798	3,191	4	798
Tref Llantrisant	3,321	4	830	3,321	4	830
Tonysguboriau	2,063	3	688	2,232	3	745
Tyn-y-nant	2,486	3	829	2,486	3	829
CYFANSWM	11,061	14	790	11,230	14	802

23. Rhaid i'r Cyngor ystyried y newidiadau canlyniadol i drefniadau etholiadol cymunedol a fyddai'n digwydd yn dilyn y cynigion yma. Ni chynigir unrhyw newid i'r Cyngor presennol o 14 aelod.

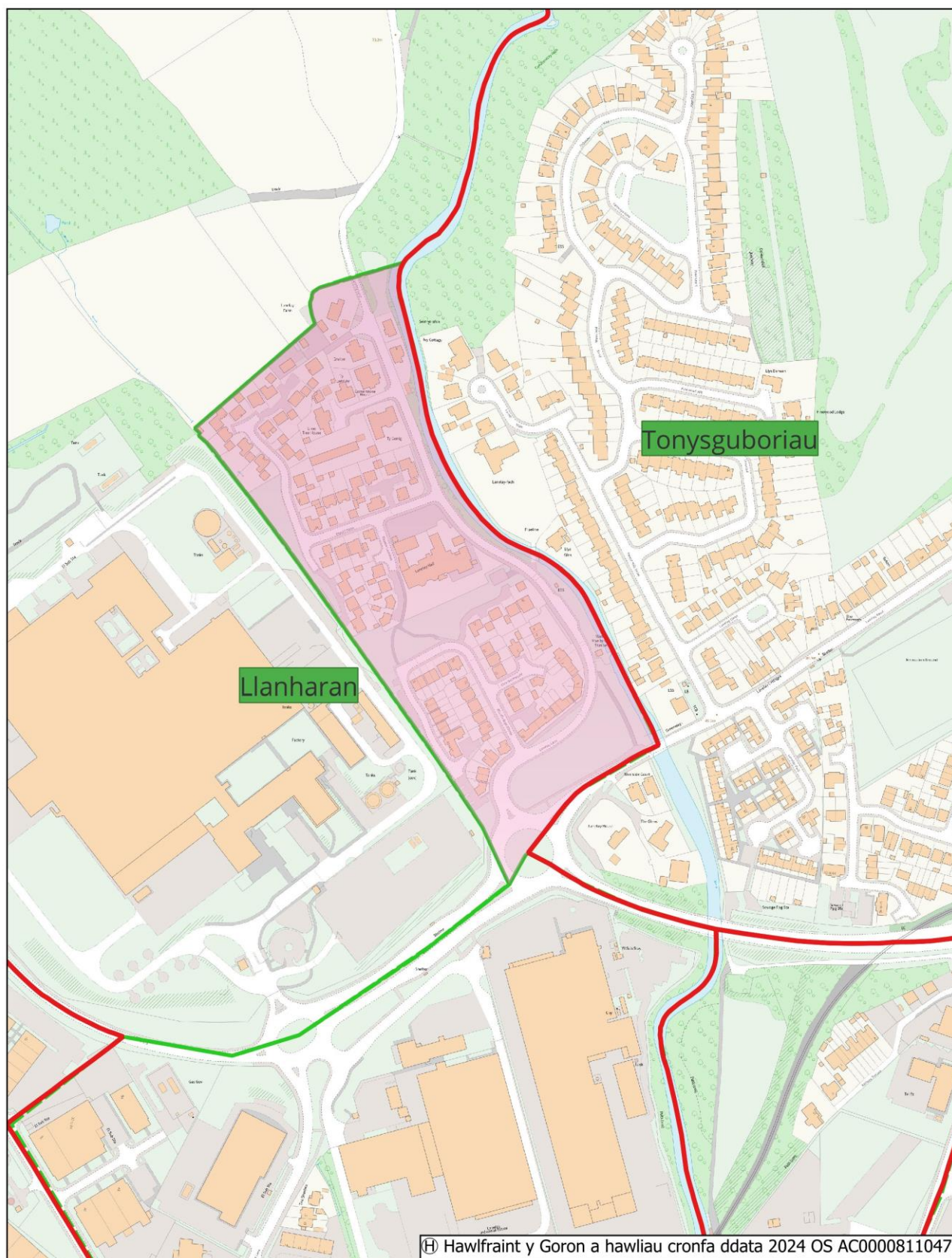
24. Pont-y-clun

Byddai'r trefniadau Cyngor Cymuned arfaethedig ym Mhont-y-clun yn parhau i gynnwys tair ward gymunedol: Canol Pont-y-clun, Dwyrain Pont-y-clun a Gorllewin Pont-y-clun. O ganlyniad i'r cynigion yma, bydd nifer yr etholwyr yng Nghymuned Pont-y-clun yn cynyddu i 7,594.

Cymuned Pont-y-clun						
Presennol				Arfaethedig		
Wardiau	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd
Canol Pont-y-clun	2,346	4	587	2,260	4	565
Dwyrain Pont-y-clun	2,606	3	869	2,694	4	674
Gorllewin Pont-y-clun	2,000	4	500	2,640	4	660
CYFANSWM	6,952	11	632	7,594	12	633

25. Rhaid i'r Cyngor ystyried y newidiadau canlyniadol i drefniadau etholiadol cymunedol a fyddai'n digwydd yn dilyn y cynigion yma. Mae'r Cyngor yn cynnig bod aelodaeth Cyngor Tref Pont-y-clun yn cynyddu i 12 gyda Chynghorydd Cymuned ychwanegol ar gyfer **Dwyrain Pont-y-clun** i adlewyrchu newidiadau yn etholwyr y ward. Mae'r newid yma'n unol â Pholisi Maint Cyngor yr Awdurdod ar gyfer llywodraeth leol effeithiol a chyfleus.

Ardal i'w throsglwyddo o ward Llanharan yng nghymuned Llanharan i ward Tonysguboriau yng nghymuned Llantrisant

Allwedd

Newidiadau Arfaethedig i Wardiau Cymunedol

Ardal i'w Throsglwyddo

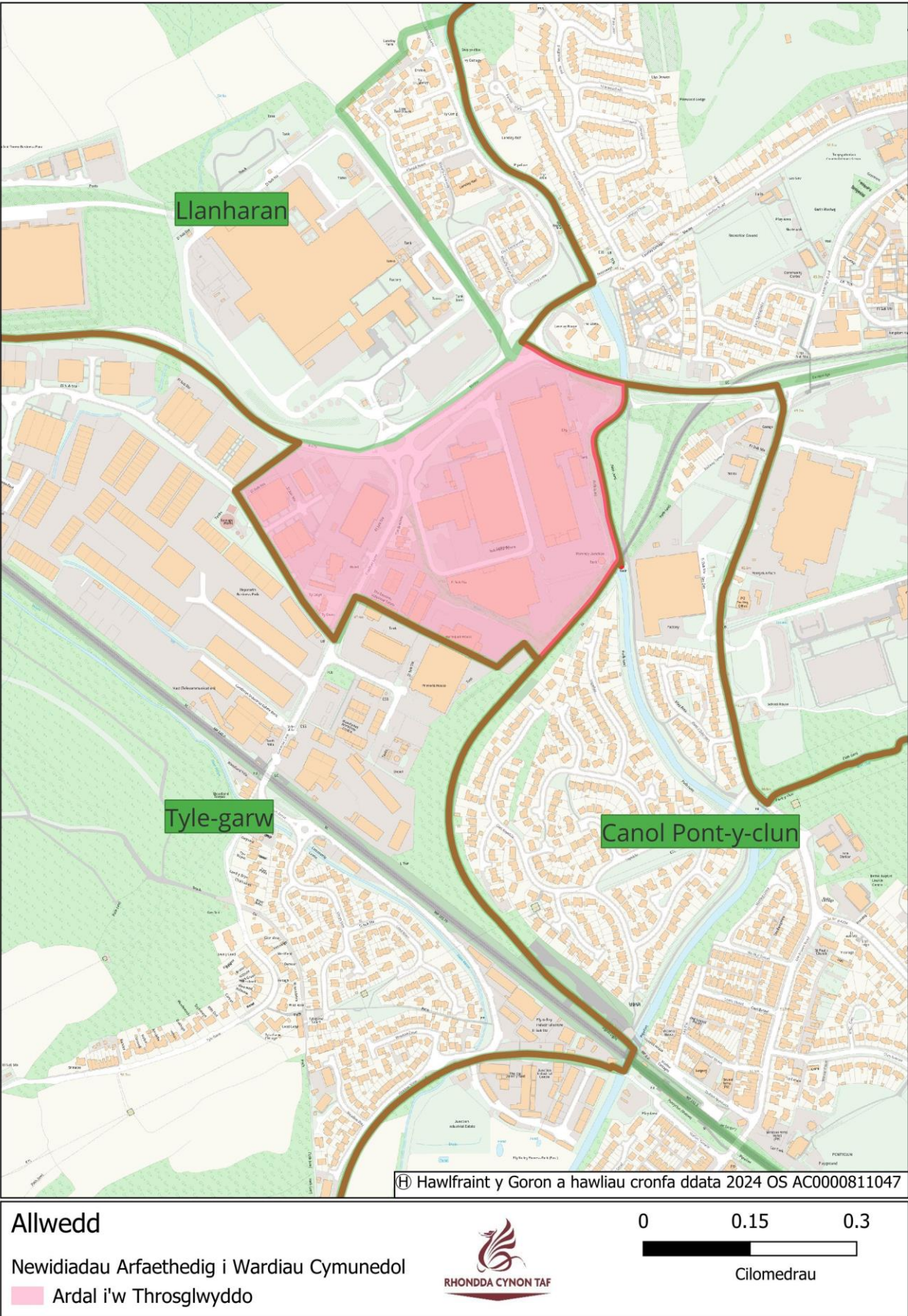

0 0.1 0.2

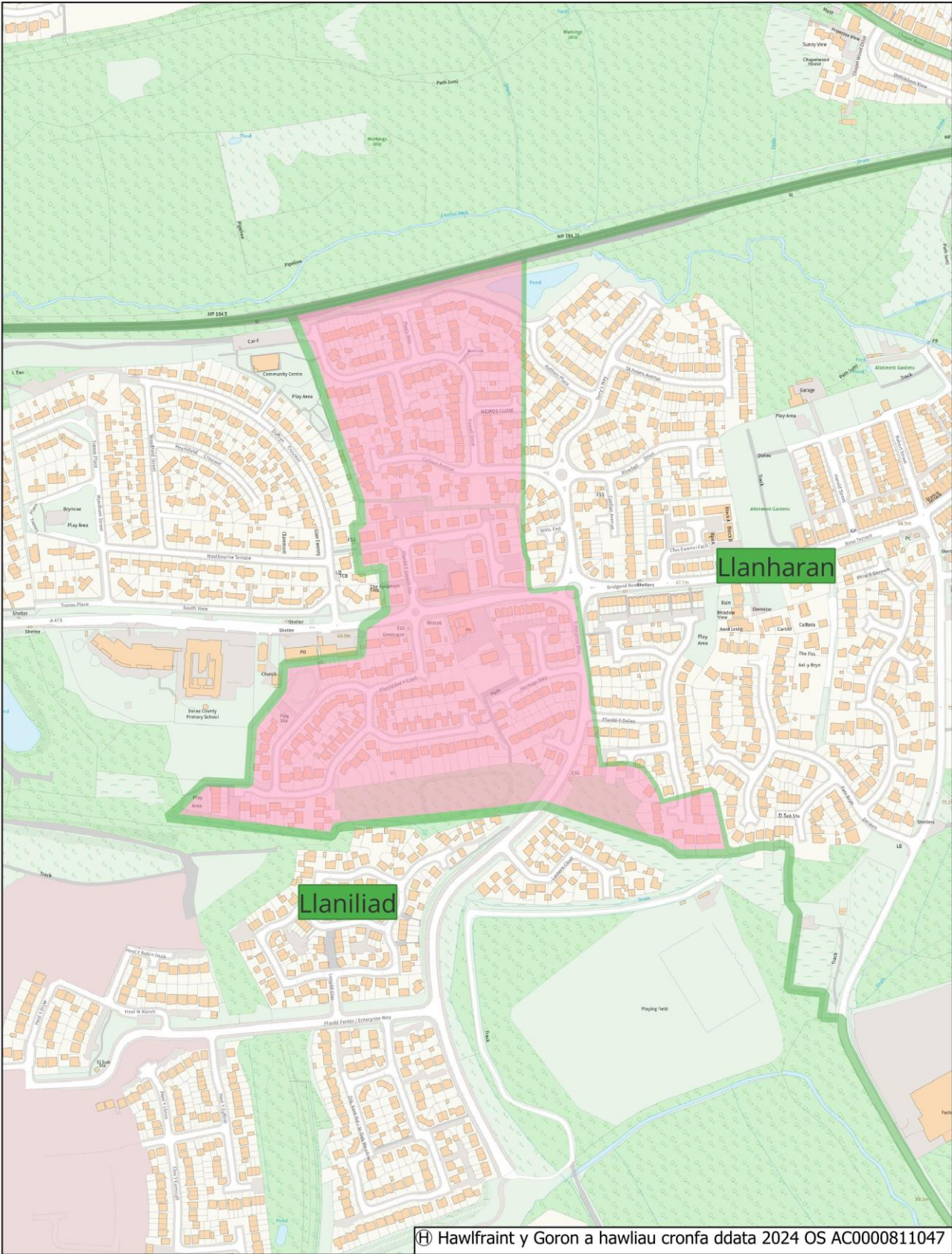

Cilomedrau

Ardal i'w throsglwyddo o ward Llanharan yng nghymuned Llanharan i ward Gorllewin Pont-y-clun yng nghymuned Pont-y-clun (cynigwyd hefyd i drosglwyddo Tyle-garw i Orllewin Pont-y-clun).

Ardal i'w throsglwyddo o ward Llanilid i ward Llanharan yng nghymuned Llanharan

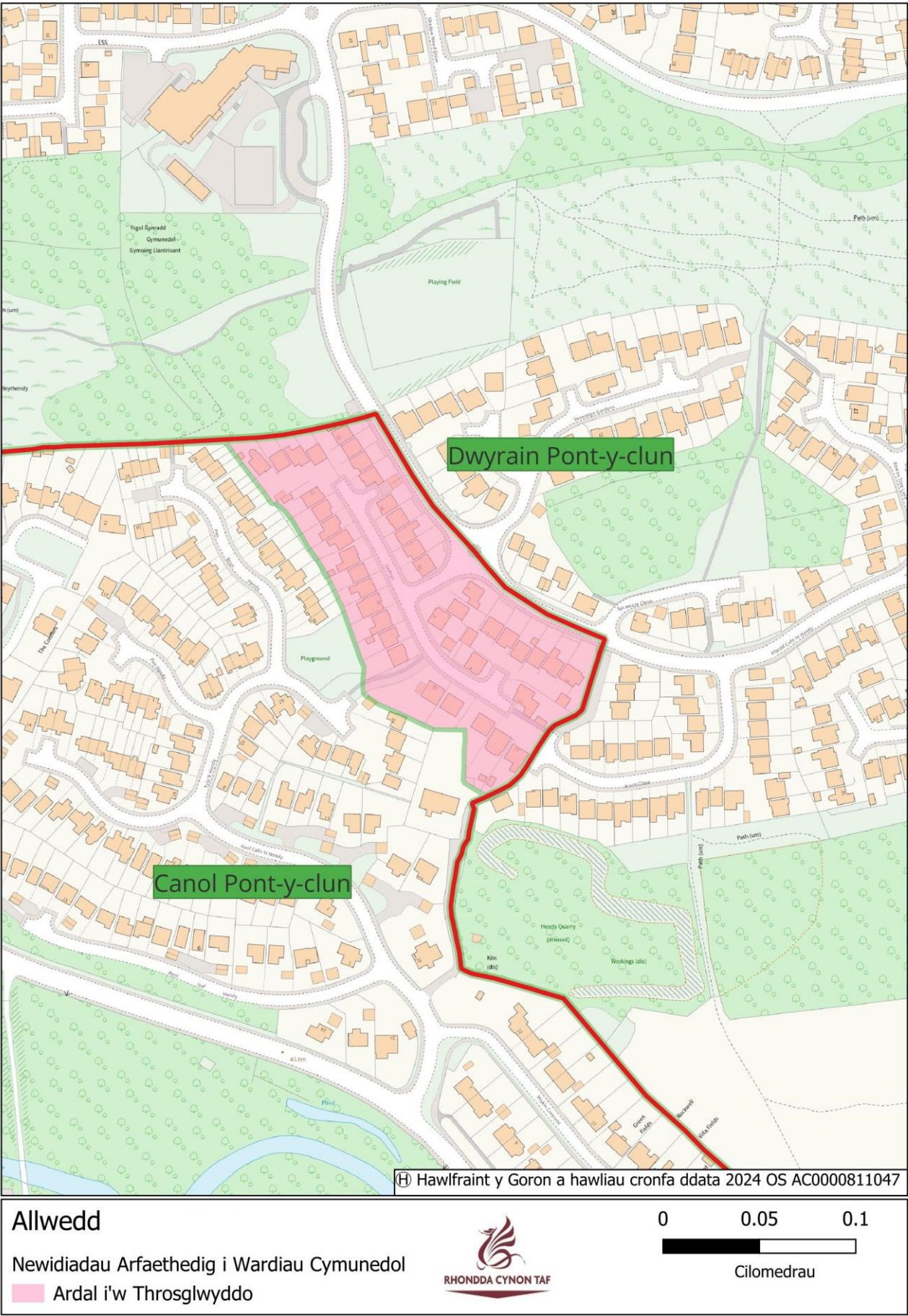

Allwedd

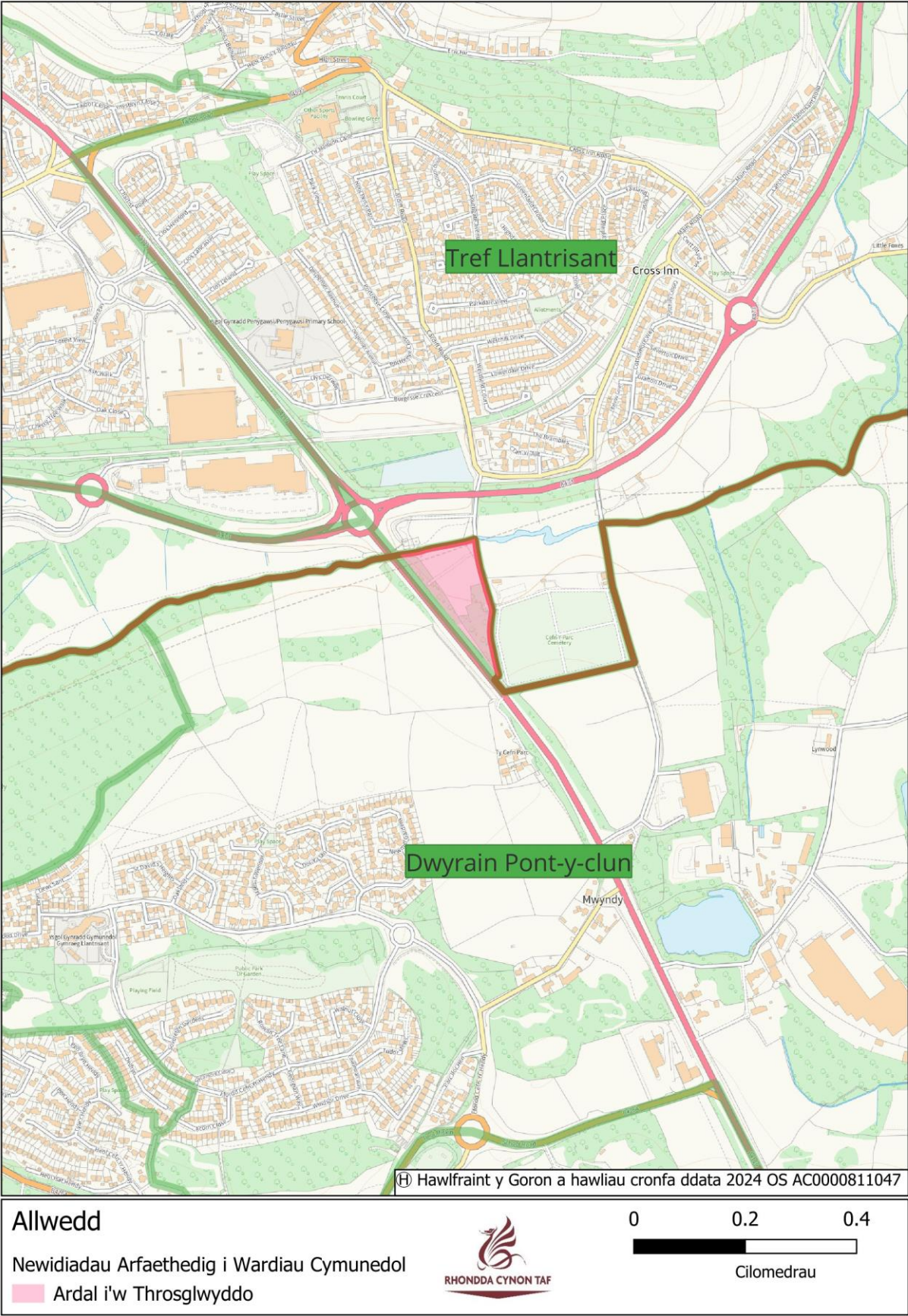
Newidiadau Arfaethedig i Wardiau Cymunedol
Ardal i'w Throsglwyddo

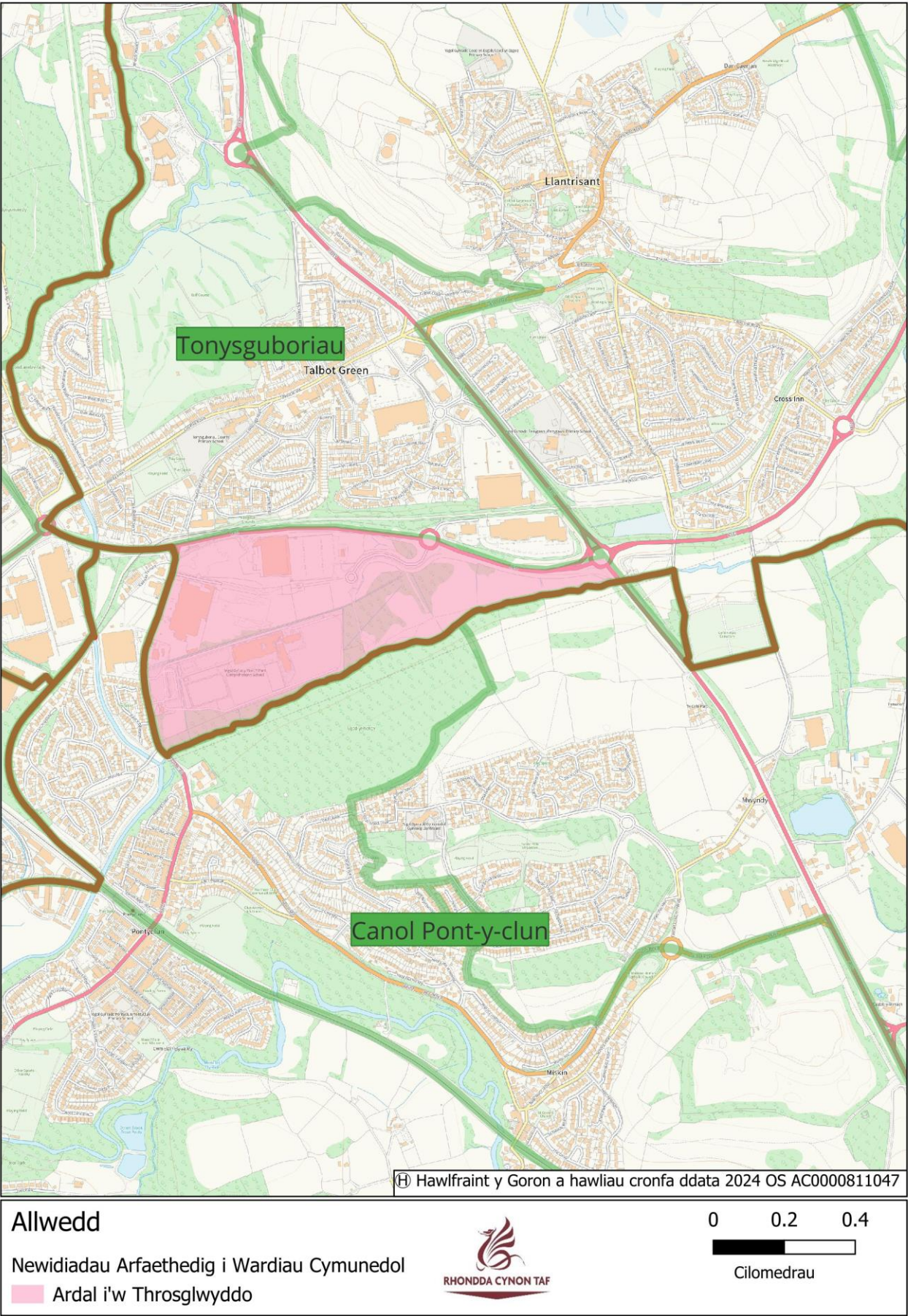
Ardal i'w throsglwyddo o ward Canol Pont-y-clun i ward Dwyrain Pont-y-clun yng nghymuned Pont-y-clun.

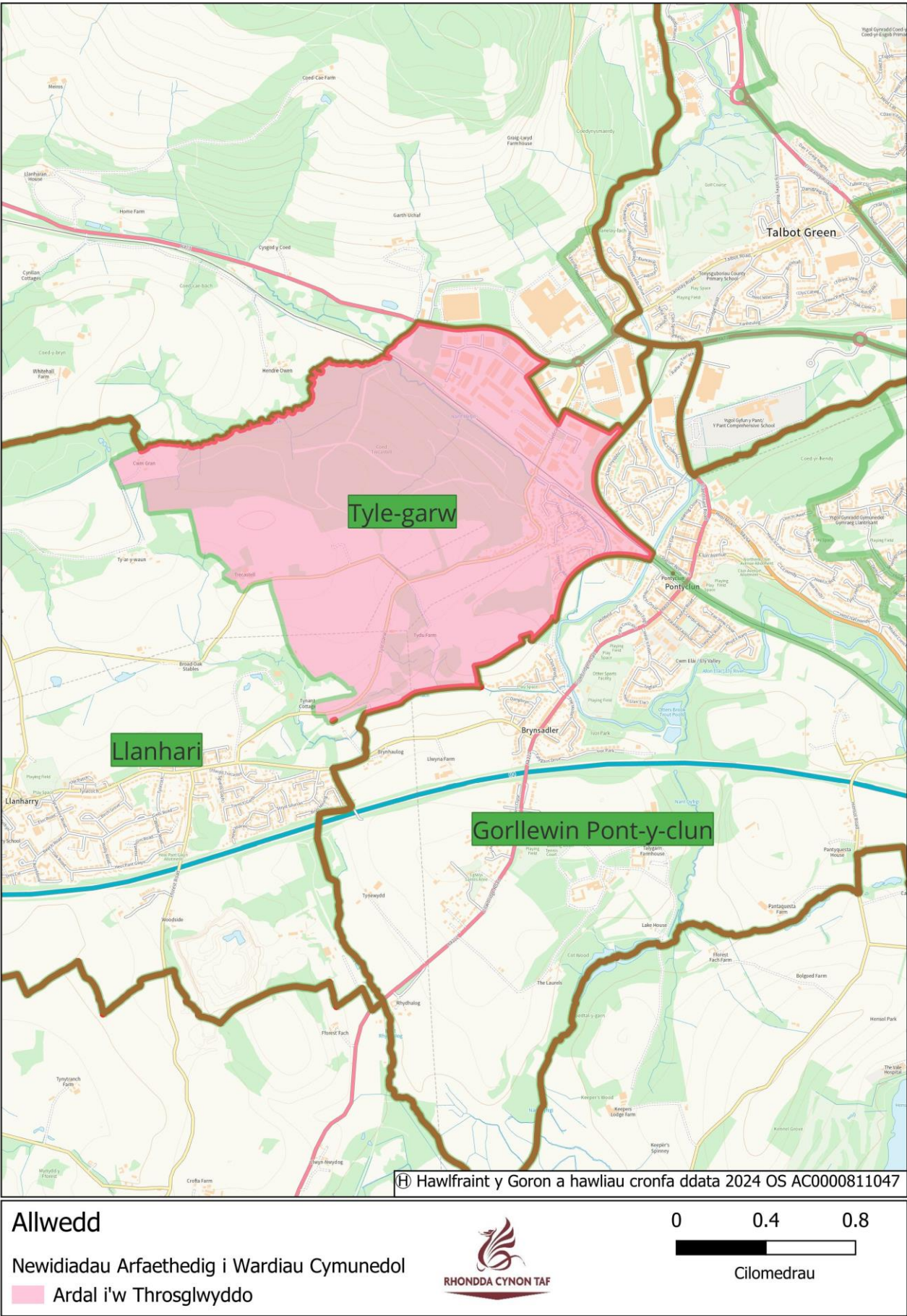
Ardal i'w throsglwyddo o ward Dwyrain Pont-y-clun yng nghymuned Pont-y-clun i ward Tref Llantrisant, Cyngor Cymuned Llantrisant.

Ardal i'w throsglwyddo o ward Tonysguboriau yng nghymuned Llantrisant i ward Canol Pont-y-clun yng nghymuned Pont-y-clun

Cynnig i drosglwyddo holl ward bresennol Tyle-garw yng nghymuned Llanhari i ward Gorllewin Pont-y-clun yng nghymuned Pont-y-clun

Addasiad i'r ffin rhwng ward Tyle-garw yng nghymuned Llanhari a ward Gorllewin Pont-y-clun yng nghymuned Pont-y-clun

26. **Tonyrefail, Cymer, Gilfach-Goch, Pen-y-graig, Porth ac Ynys-hir**

Mae'r trefniadau cymunedol presennol yn Nhonyrefail yn cynnwys 6 ward: Coedely, Collena, Penrhiw-fer, Thomastown, Tylcha a Thyn-y-bryn. Mae gan y Gymuned gyfanswm o 10,180 o etholwyr a chaiff ei chynrychioli gan 11 Cyngorydd Cymuned. Mae nifer yr etholwyr fesul ward a nifer y Cyngorwyr fel a ganlyn:

Wardiau	Etholwyr	Cyngorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cyngorydd
Coedely	1,686	1	1,686
Collena	1,858	3	619
Penrhiw-fer	1,071	2	536
Thomastown	1,471	1	1,471
Tylcha	1,296	2	648
Tyn-y-bryn	2,798	2	1,399
CYFANSWM	10,180	11	925

27. Mae cymuned Gilfach-Goch yn ffurfio ardal Cyngor Cymuned Gilfach goch ac mae'n cynnwys 3 ward: Garden Village, Gilfach-goch a Hendreforgan. Nid yw cymunedau Cymer, Pen-y-graig, Porth nac Ynys-hir yn cael eu cynrychioli gan Gyngor Cymuned neu Gyngor Tref.

Dim ond ar etholwyr cymuned Tonyrefail y mae'r cynigion yma yn effeithio.

Sylwadau

28. Derbyniodd y Cyngor sylwadau gan Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod bod angen adolygu'r ffiniau presennol ar gyfer Tonyrefail. Caiff y sylwadau yma eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor.

Cynigion ffiniau wardiau cymunedol

29. Mae'r Cyngor yn cynnig cymhwyso 6 newid i'r ffiniau cymunedol presennol, sy'n cynnwys trosglwyddo ardaloedd rhwng yr ardaloedd cymunedol canlynol:

- Ward Hendreforgan yng Nghymuned Gilfach-goch i Thomastown
- Tyn-y-bryn i Thomastown

ac addasiad bach i'r ffin rhwng y cymunedau canlynol:

- Ward Penrhiw-fer yng nghymuned Tonyrefail a Phen-y-graig
- Ward Collena yng nghymuned Tonyrefail a Chymer
- Porth ac Ynys-hir
- Porth a Chymer

30. Mae'r ffiniau presennol ar gyfer ward Hendreforgan yng nghymuned Gilfach-Goch a wardiau Cymunedol Tonyrefail, Tyn-y-bryn a Thomastown yn rhan o ddatblygiad Preswyl newydd Parc Eirin. Bydd y cynnig yma'n trosglwyddo Parc Eirin i gyd i ward gymunedol Thomastown. Bydd y cynnig yma'n effeithio ar 47 o etholwyr yng Nghilgant Eiri, Ffordd Clydach, Ffordd Maendy a Stryd y Portref sydd ar hyn o bryd yn rhan o Dyn-y-bryn, ond disgwylir datblygiad pellach. Trafodwyd y cyflwyniad yma a chytunwyd arno gan Weithgor Trawsbleidiol Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf Mae'r Cyngor yn

credu bod y newid yma'n adlewyrchu hunaniaeth leol ac yn darparu ar gyfer llywodraeth leol fwy effeithiol a chyfleus. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig yma ar y map ar dudalen 20.

31. Mae'r Cyngor hefyd yn cynnig newid y ffin yn Nheras Simon rhwng ward Penrhiw-fer yng nghymuned Tonyrefail a chymuned Pen-y-graig, a'r ffin rhwng ward Collena yng nghymuned Tonyrefail a chymuned Cymer yn Rhodfa'r Sianel. Fydd dim un o'r cynigion yma'n arwain at newidiadau yn etholwyr y gymuned. Mae modd bwrw golwg ar y cynigion yma ar y map ar dudalennau 21 a 22.
32. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymunedau'r Porth ac Ynys-hir. Mae'r ffin bresennol yn torri drwy eiddo ar Deras y Coroni. Nid yw'r cynigion yma'n effeithio ar etholwyr y cymunedau. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig yma ar y map ar dudalen 23.
33. Mae'r Cyngor hefyd yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymuned y Porth a chymuned Cymer. Mae'r ffin bresennol yn torri trwy nifer o erddi eiddo ar y Stryd Fawr. Dyw'r cynigion yma ddim yn effeithio ar etholwyr y cymunedau. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig yma ar y map ar dudalen 24.

Newidiadau Canlyniadol

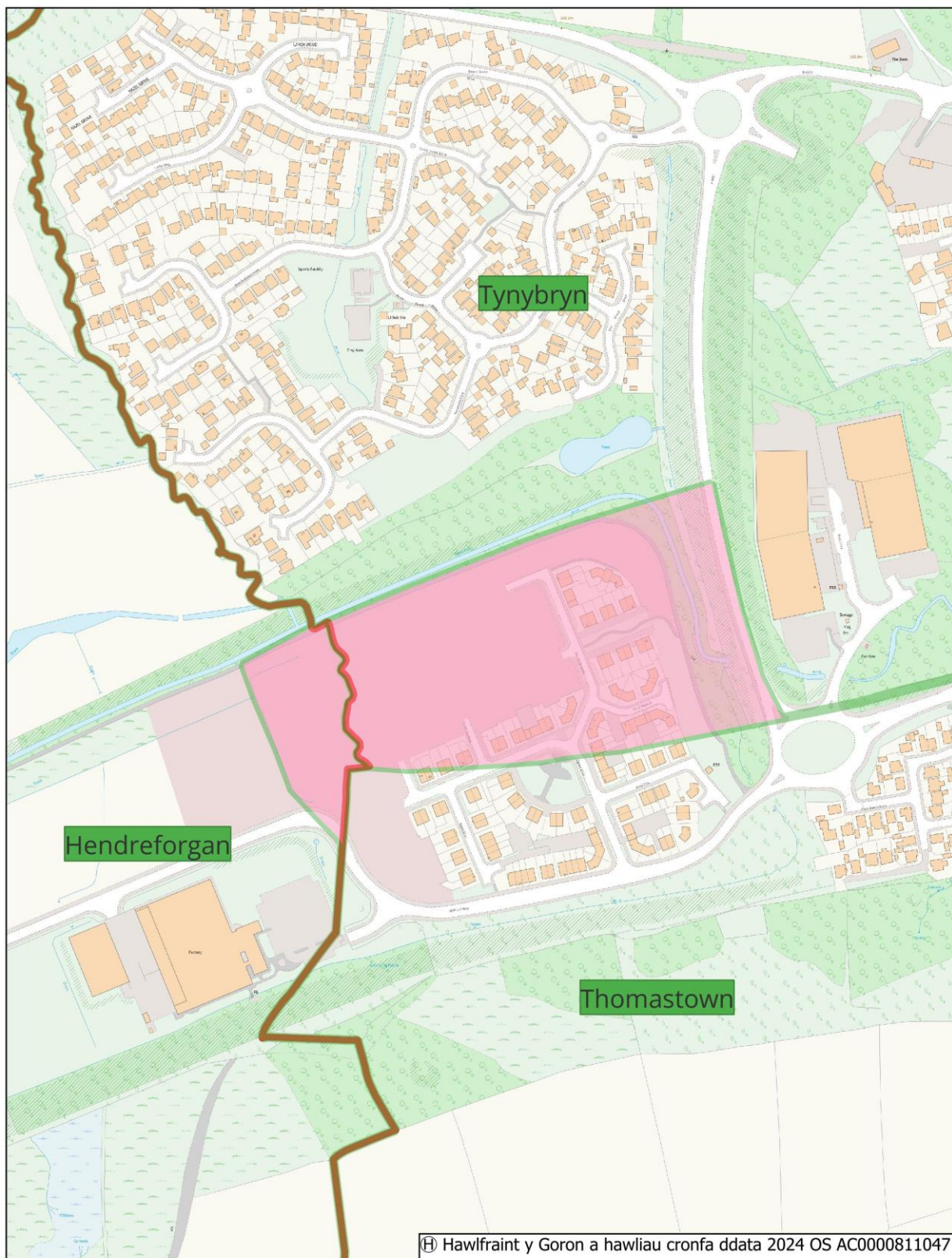
Trefniadau Etholiadol Cyngor Cymuned

34. Byddai'r trefniadau Cyngor Cymuned arfaethedig yn Nhonyrefail yn parhau i gynnwys 6 ward gymunedol: Coedely, Collena, Penrhiw-fer, Thomastown, Tylcha a Tyn-y-bryn. Cynigir bod gan y gymuned gyfanswm o 10,180 o etholwyr ac yn cael ei chynrychioli gan 14 o gynghorwyr cymuned.

Cymuned Tonyrefail						
Presennol				Arfaethedig		
Wardiau	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd	Etholwyr	Cynghorwyr Cymuned	Etholwyr fesul Cynghorydd
Coedely	1,686	1	1,686	1,686	2	843
Collena	1,858	3	619	1,858	3	619
Penrhiw-fer	1,071	2	536	1,071	2	536
Thomastown	1,471	1	1,471	1,721	2	860
Tylcha	1,296	2	648	1,296	2	648
Tyn-y-bryn	2,798	2	1,399	2,548	3	849
CYFANSWM	10,180	11	925	10,180	14	727

35. Rhaid i'r Cyngor ystyried y newidiadau canlyniadol i drefniadau etholiadol cymunedol a fyddai'n digwydd yn dilyn y cynigion yma. Mae'r Cyngor yn cynnig cynyddu nifer aelodau'r Cyngor i 14, gyda Chynghorydd ward ychwanegol ar gyfer wardiau **Coedely**, **Thomastown** a **Tyn-y-bryn**. Mae'r addasiadau yma'n adlewyrchu newidiadau yn etholaethau'r ward ac maen nhw'n unol â Pholisi Maint Cyngor yr Awdurdod ar gyfer llywodraeth leol effeithiol a chyfleus.

Ardaloedd i'w trosglwyddo o ward Hendreforgan yng nghymuned Gilfach-Goch a ward Tyn-y-bryn yng nghymuned Tonyrefail. Y ddwy ardal i'w hychwanegu at ward Thomastown yng nghymuned Tonyrefail.

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2024 OS AC0000811047

Allwedd

Newidiadau Arfaethedig i Wardiau Cymunedol

Ardal i'w Trosglwyddo

0 0.1 0.2

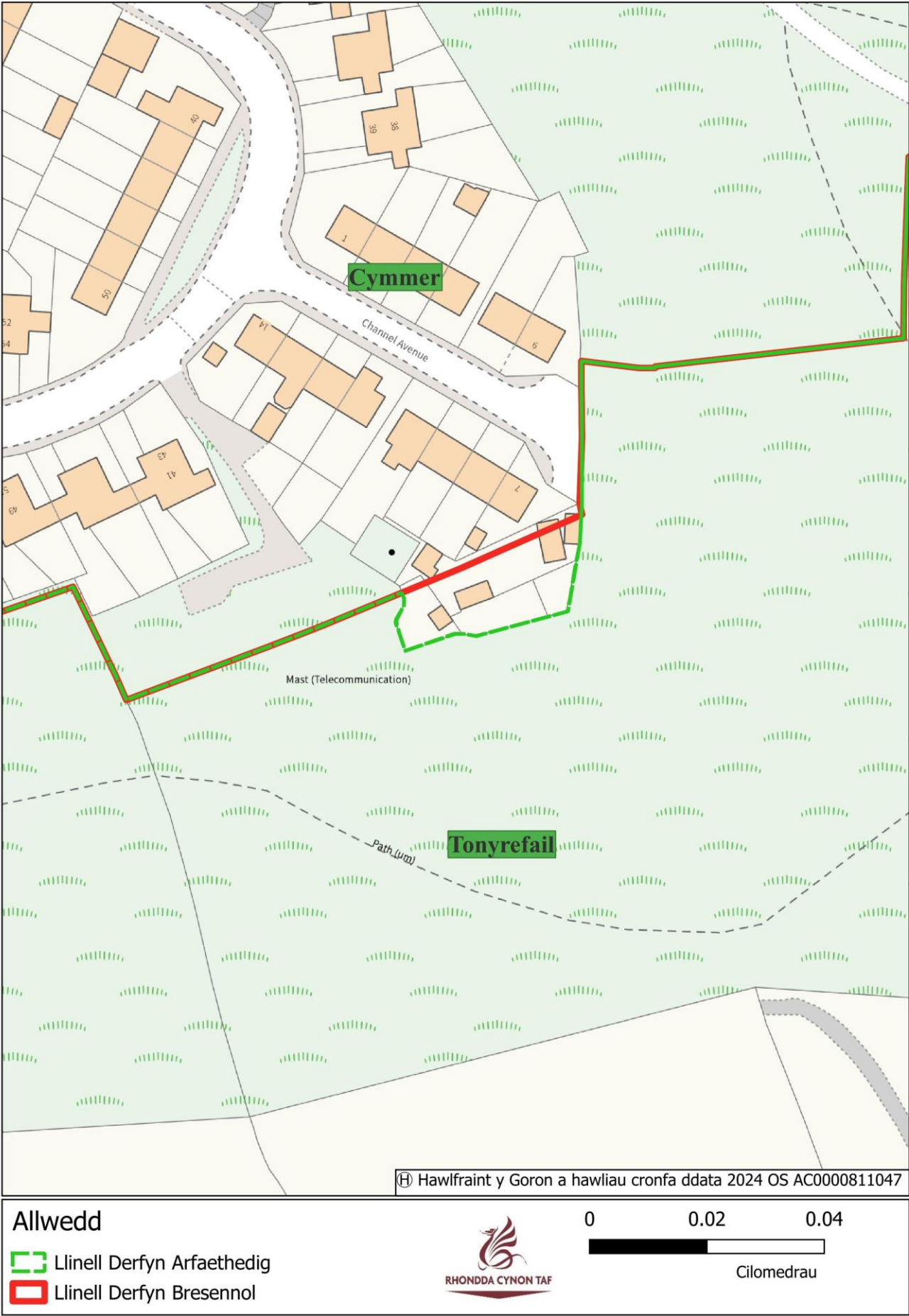

Cilomedrau

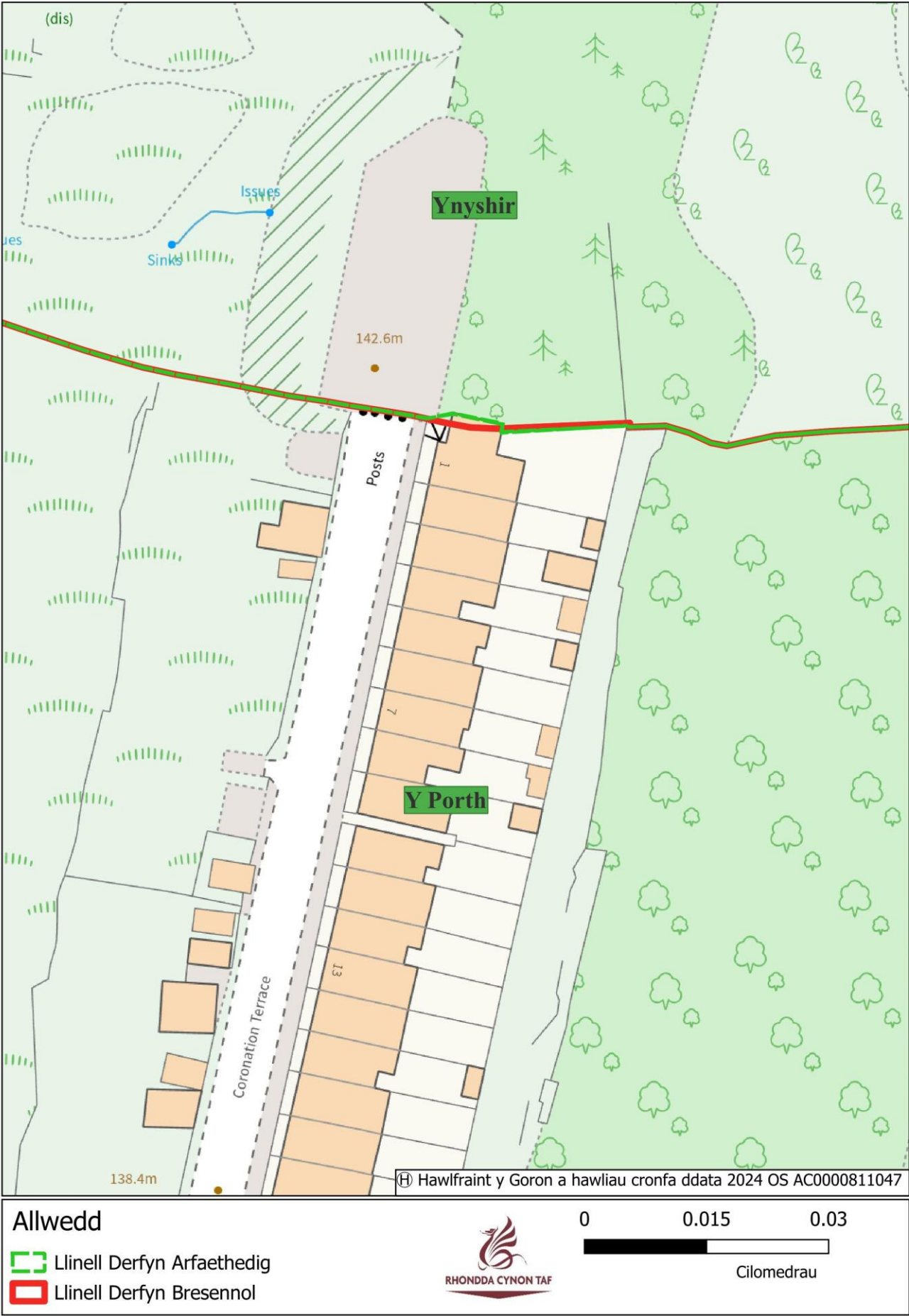
Addasiad i'r ffin rhwng ward Penrhiw-fer yng nghymuned Tonyrefail a chymuned Pen-y-graig

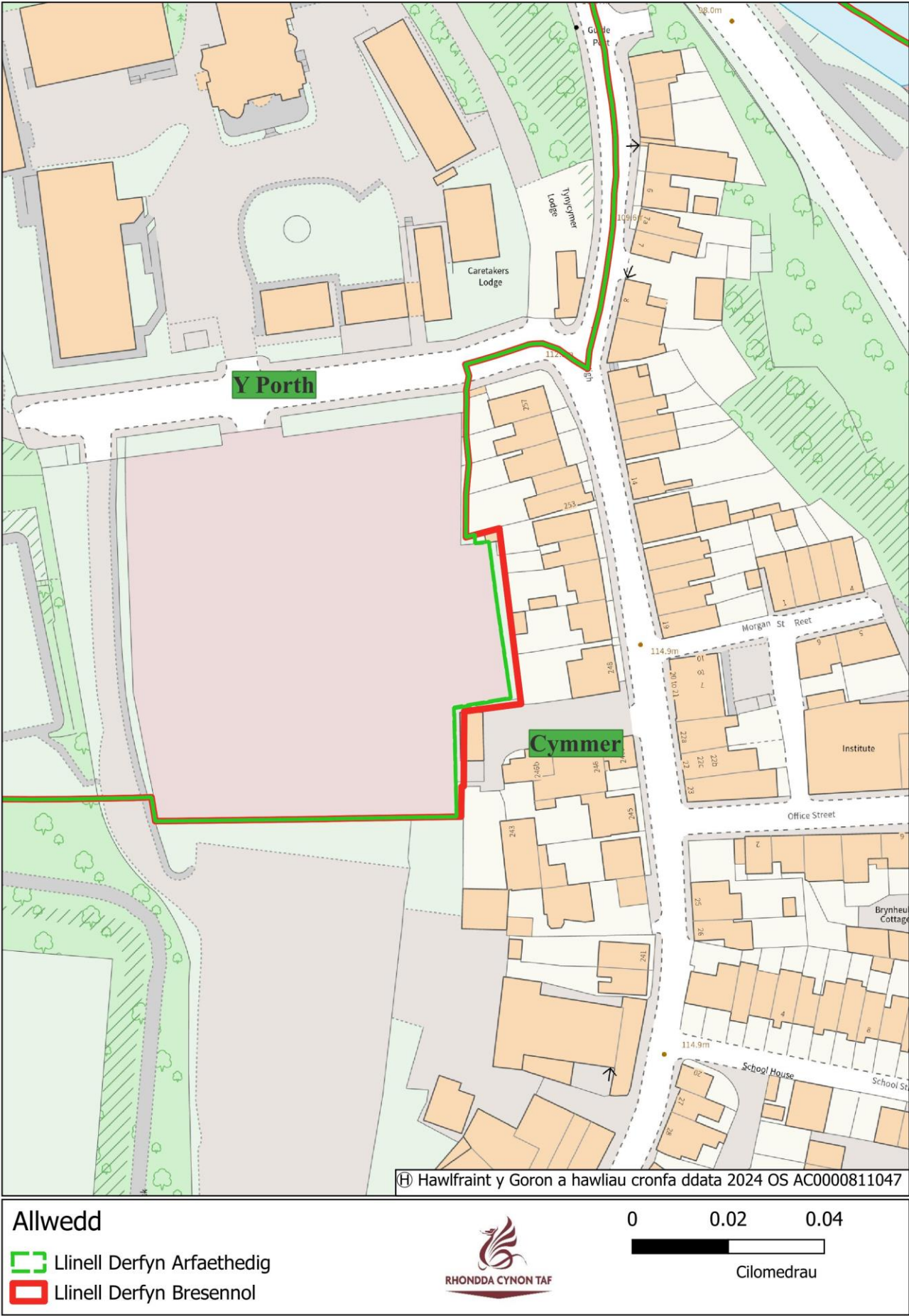
Addasiad i'r ffin rhwng ward Collena yng nghymuned Tonyrefail a chymuned Cymer

Addasiad i'r ffin rhwng cymuned y Porth a chymuned Ynys-hir

Addasiad i'r ffin rhwng cymuned y Porth a chymuned Cymer

36. **Hirwaun, Rhigos a Phen-y-waun**

Mae cymuned Hirwaun yn rhan o ardal Cyngor Cymuned Hirwaun a Phenderyn sy'n cynnwys 2 ward: Hirwaun a Phenderyn

Mae cymuned Rhigos yn cynrychioli holl ardal Cyngor Cymuned Rhigos.

Nid yw cymuned Pen-y-waun yn cael ei chynrychioli gan Gyngor Cymuned neu Gyngor Tref.

Dyw'r cynigion yma ddim yn effeithio ar etholwyr y cymunedau.

Sylwadau

37. Derbyniodd y Cyngor sylwadau gan Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod. Caiff y sylwadau eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor.

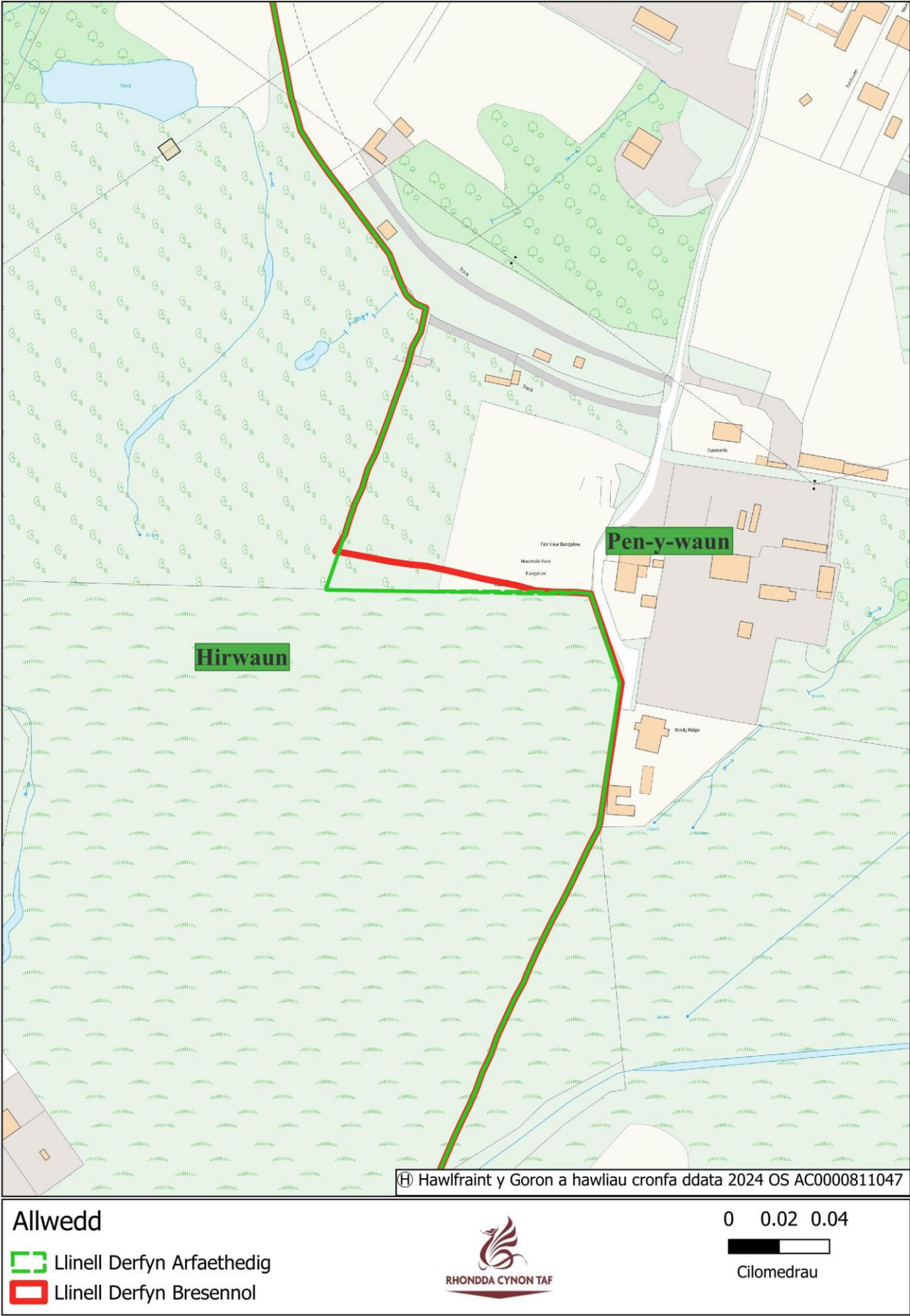
Cynigion Ffiniau Cymunedol

38. Mae'r Cyngor yn cynnig cymhwyso 2 newid i'r ffin gymunedol bresennol, sy'n cynnwys addasu'r ffin rhwng y cymunedau canlynol:
- Hirwaun a'r Rhigos
 - Hirwaun a Phen-y-waun
39. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng ward Hirwaun yng nghymuned Hirwaun a chymuned Rhigos i ddilyn yr afon oddi ar yr A465. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig yma ar y map ar dudalen 26.
40. Mae'r Cyngor hefyd yn cynnig addasu'r ffin rhwng ward Hirwaun a chymuned Pen-y-waun. Mae'r ffin bresennol yn torri drwy rai eiddo ar Lôn Glo Ager. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig yma ar y map ar dudalen 27.

Addasiad i'r ffin rhwng ward Hirwaun yng nghymuned Hirwaun a chymuned Rhigos

Addasiad i'r ffin rhwng ward Hirwaun yng nghymuned Hirwaun a chymuned Pen-y-waun

41. **Dwyrain Aberdâr, Gorllewin Aberdâr, Gogledd Aberaman a De Aberaman**

Nid yw cymunedau Dwyrain Aberdâr, Gorllewin Aberdâr, Gogledd Aberaman a De Aberaman yn cael eu cynrychioli gan Gyngor Cymuned neu Gyngor Dref. Dyw'r cynigion yma ddim yn effeithio ar etholwyr yr ardaloedd cymunedol.

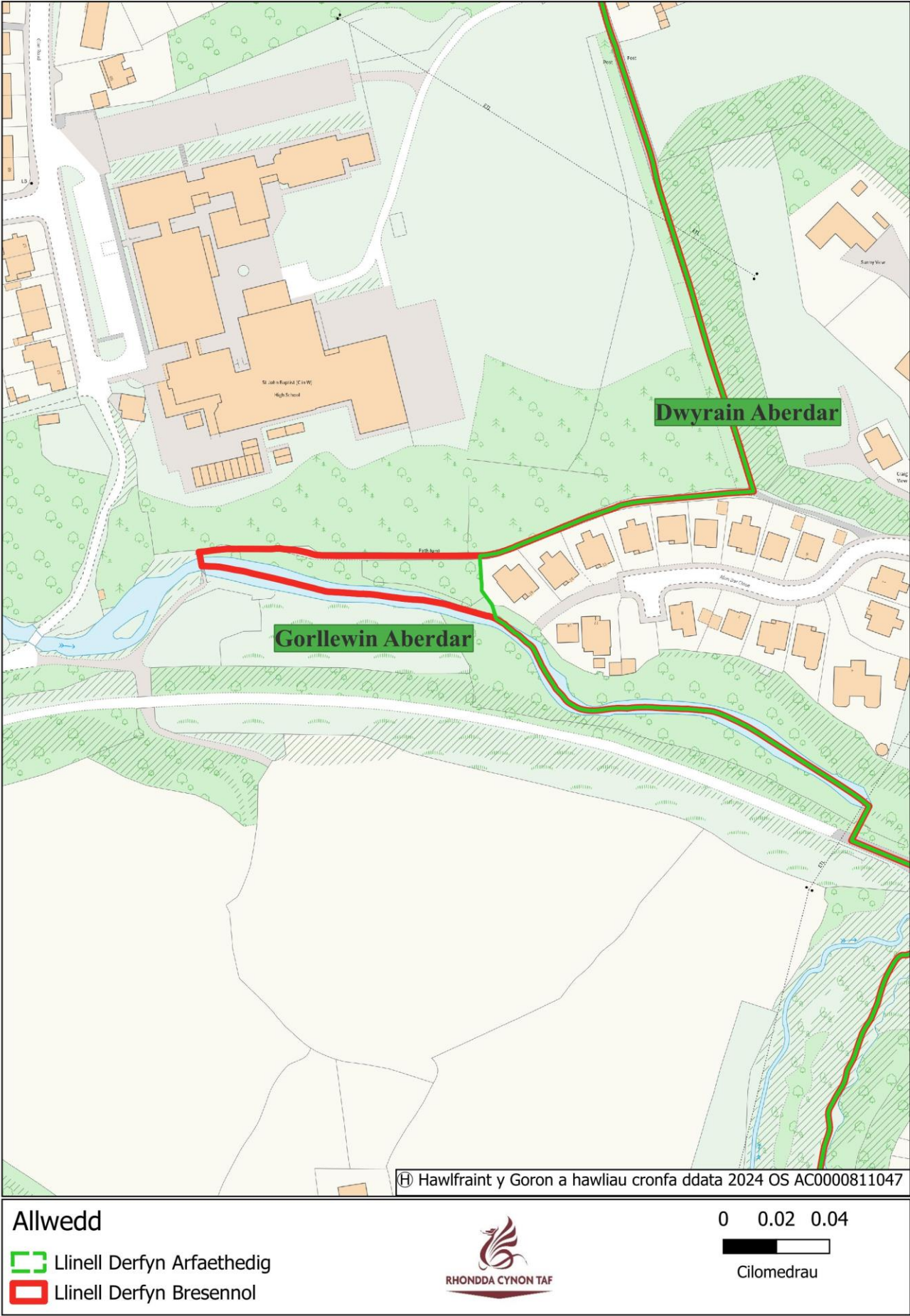
Sylwadau

42. Derbyniodd y Cyngor sylwadau gan Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod. Caiff y sylwadau eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor.

Cynigion ffiniau cymunedol

43. Mae'r Cyngor yn cynnig cymhwyso 5 newid i'r ffin gymunedol bresennol, sy'n cynnwys addasu'r ffin rhwng y cymunedau canlynol:
- Dwyrain Aberdâr a Gorllewin Aberdâr
 - Dwyrain Aberdâr a Gogledd Aberaman
 - Gogledd Aberaman a De Aberaman
44. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymunedau Dwyrain Aberdâr a Gorllewin Aberdâr i'r Gorllewin oddi ar Glos Afon Dâr. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 29.
45. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymunedau Dwyrain Aberdâr a Gorllewin Aberdâr yng Ngogledd y gymuned. Mae'r ffin bresennol yn torri rhyw fymryn trwy ardd eiddo ar Heol Gadlys. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 30.
46. Yn ogystal, mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymunedau Dwyrain Aberdâr a Gorllewin Aberdâr yng ngorllewin cymuned Fferm Ysgubor-wen. Mae'r ffin bresennol yn torri trwy adeilad allanol. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 31.
47. Mae'r Cyngor hefyd yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymuned Dwyrain Aberdâr a chymuned De Aberaman. Mae'r ffin bresennol yn torri rhyw fymryn drwy ardd eiddo ar Heol Caerdydd. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 32.
48. Yn olaf, mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r llinell derfyn rhwng De Aberaman a Gogledd Aberaman. Ar hyn o bryd mae'r ffin yn torri trwy eiddo oddi ar Stryd Godreaman. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 33.

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Dwyrain Aberdâr a Gorllewin Aberdâr

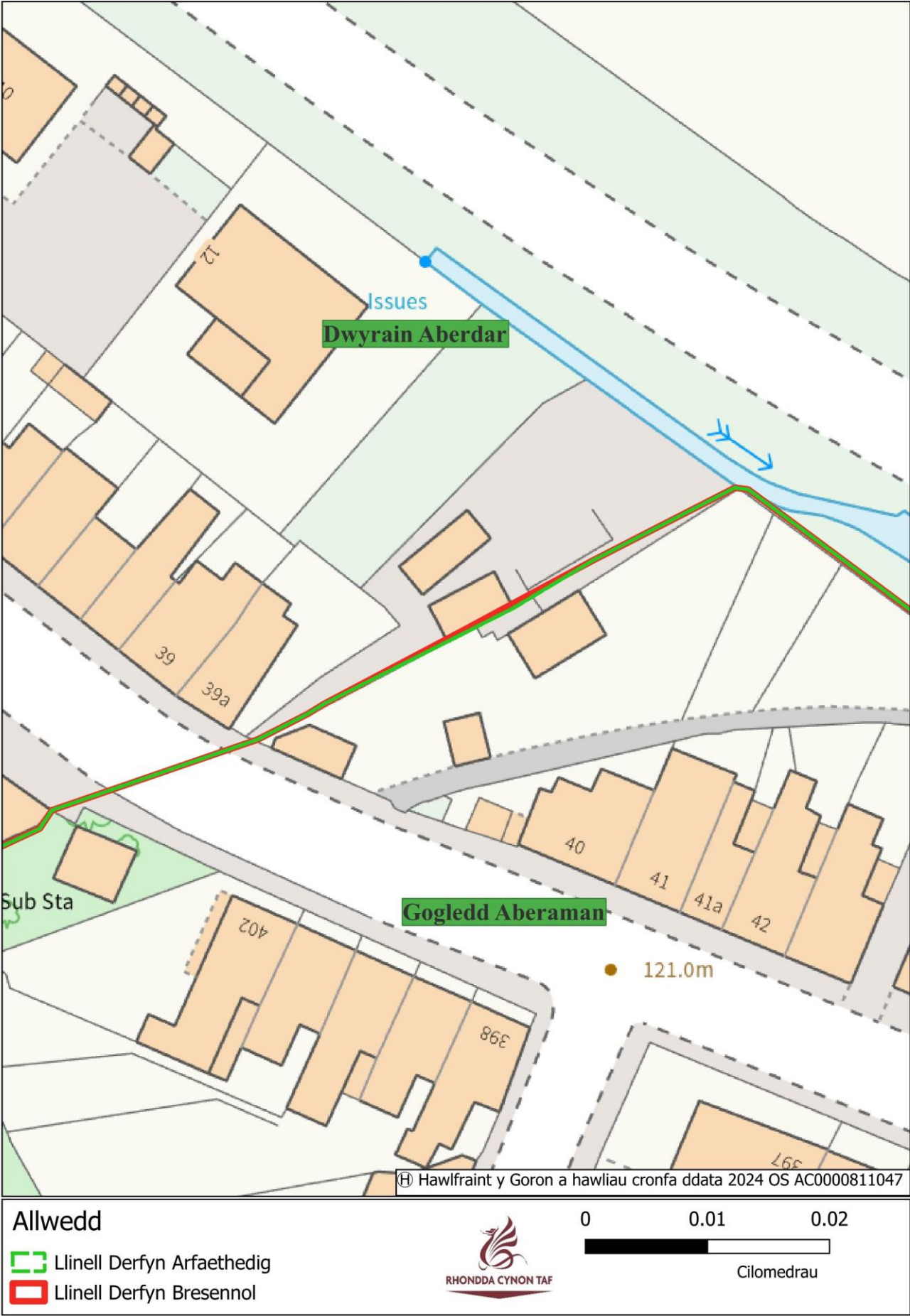

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Dwyrain Aberdâr a Gorllewin Aberdâr

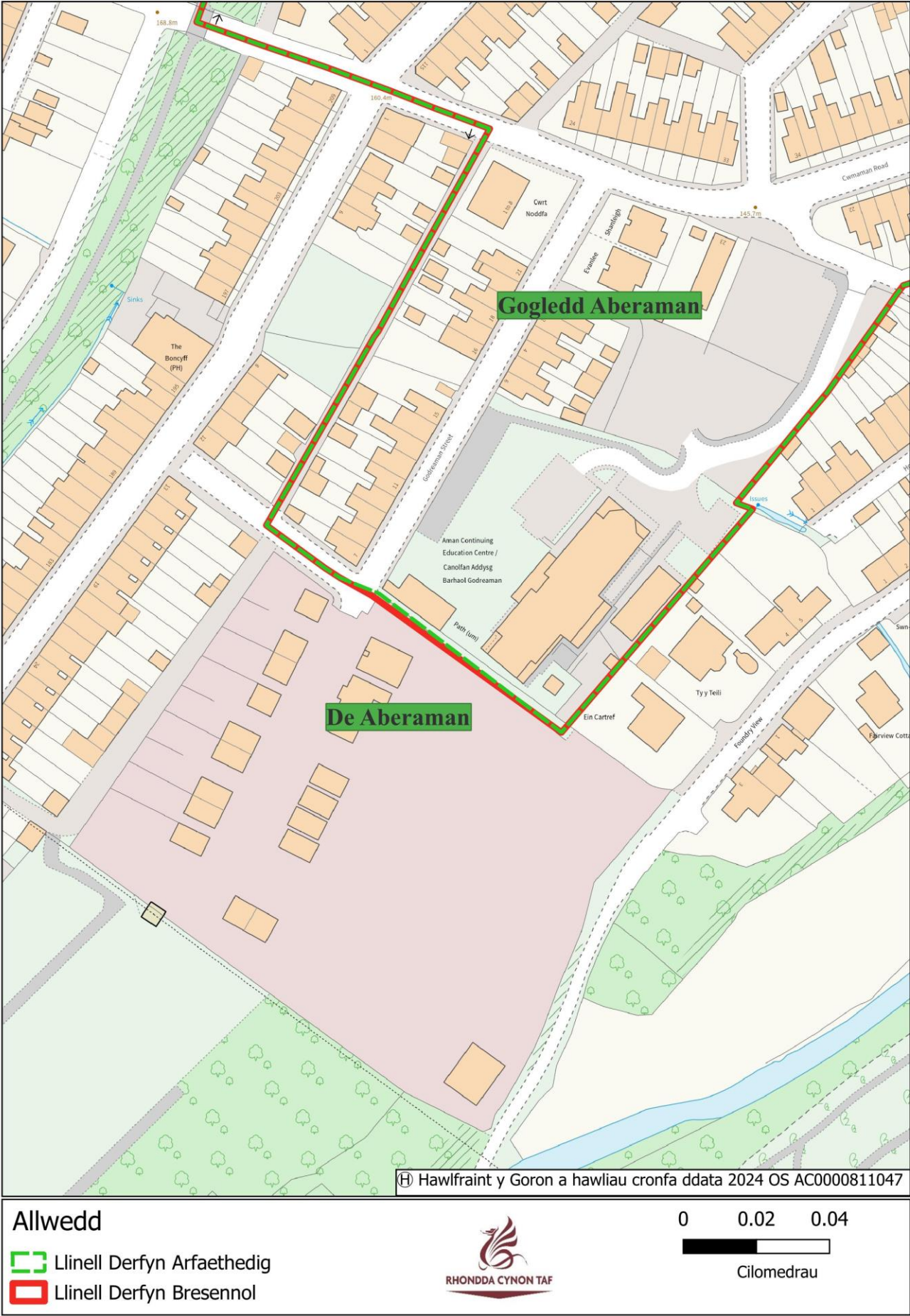

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Dwyrain Aberdâr a Gorllewin Aberdâr

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Gogledd Aberaman a De Aberaman

49. **Pentre, Treherbert, Treorci ac Ystrad**

Nid yw cymunedau Pentre, Treherbert, Treorci ac Ystrad yn cael eu cynrychioli gan Gyngor Cymuned neu Gyngor Tref. Dyw'r cynigion yma ddim yn effeithio ar etholwyr yr ardaloedd cymunedol.

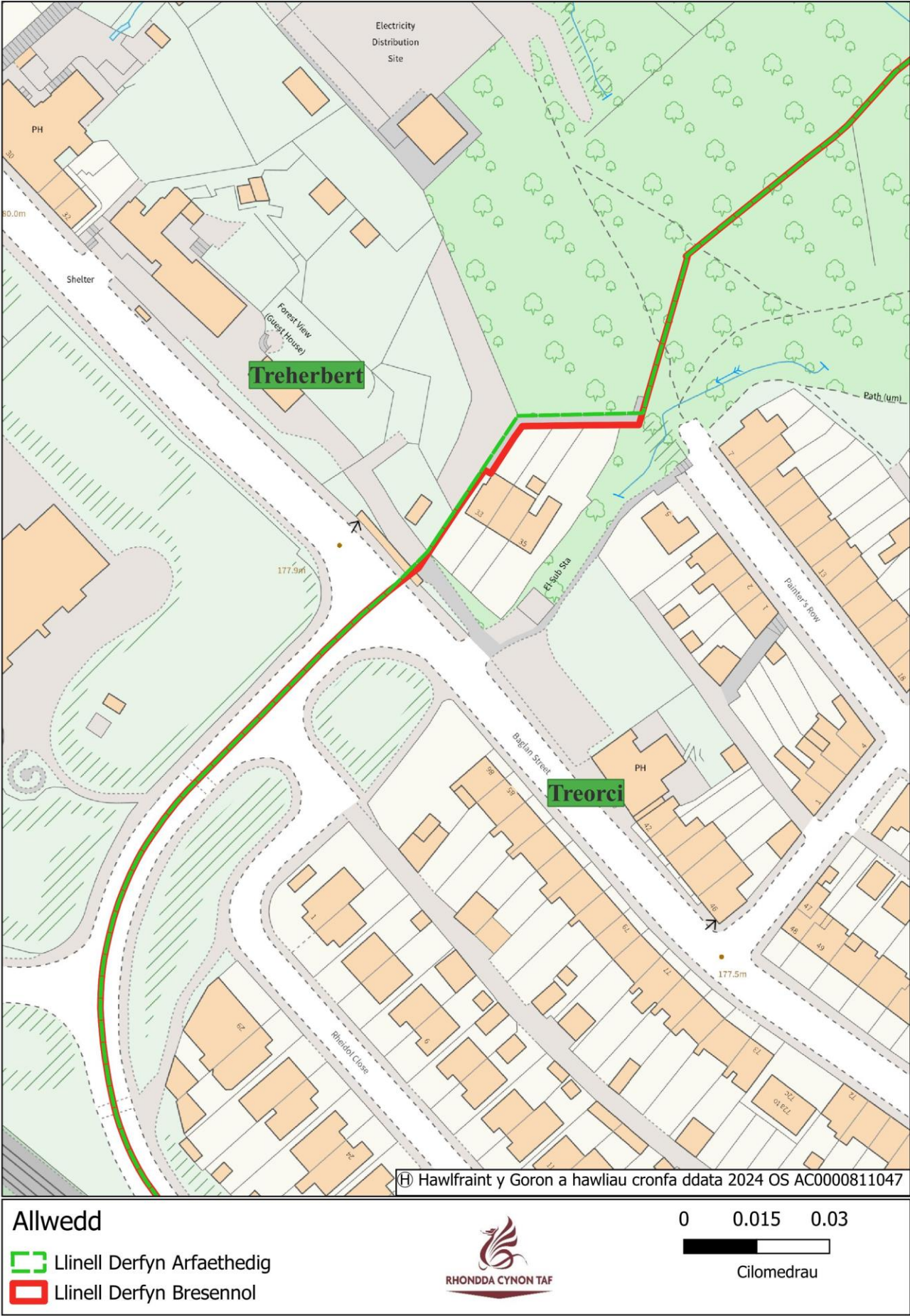
Sylwadau

50. Derbyniodd y Cyngor sylwadau gan Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod. Caiff y sylwadau yma eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor.

Cynigion ffiniau cymunedol

51. Mae'r Cyngor yn cynnig cymhwyso 3 newid i'r ffin gymunedol bresennol, sy'n cynnwys addasu'r ffin rhwng y cymunedau canlynol:
- Treorci a Threherbert
 - Treorci a Phentre
 - Pentre ac Ystrad
52. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymunedau Treherbert a Threorci. Mae'r ffin bresennol yn torri trwy ardd eiddo ar Stryd Baglan. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 35.
53. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymunedau Pentre a Threorci. Mae'r ffin bresennol yn torri rhyw fymryn drwy eiddo ar y Stryd Fawr. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 36.
54. Mae'r Cyngor hefyd yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymunedau Pentre ac Ystrad sy'n torri trwy ddau eiddo ar Heol Ystrad. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 37.

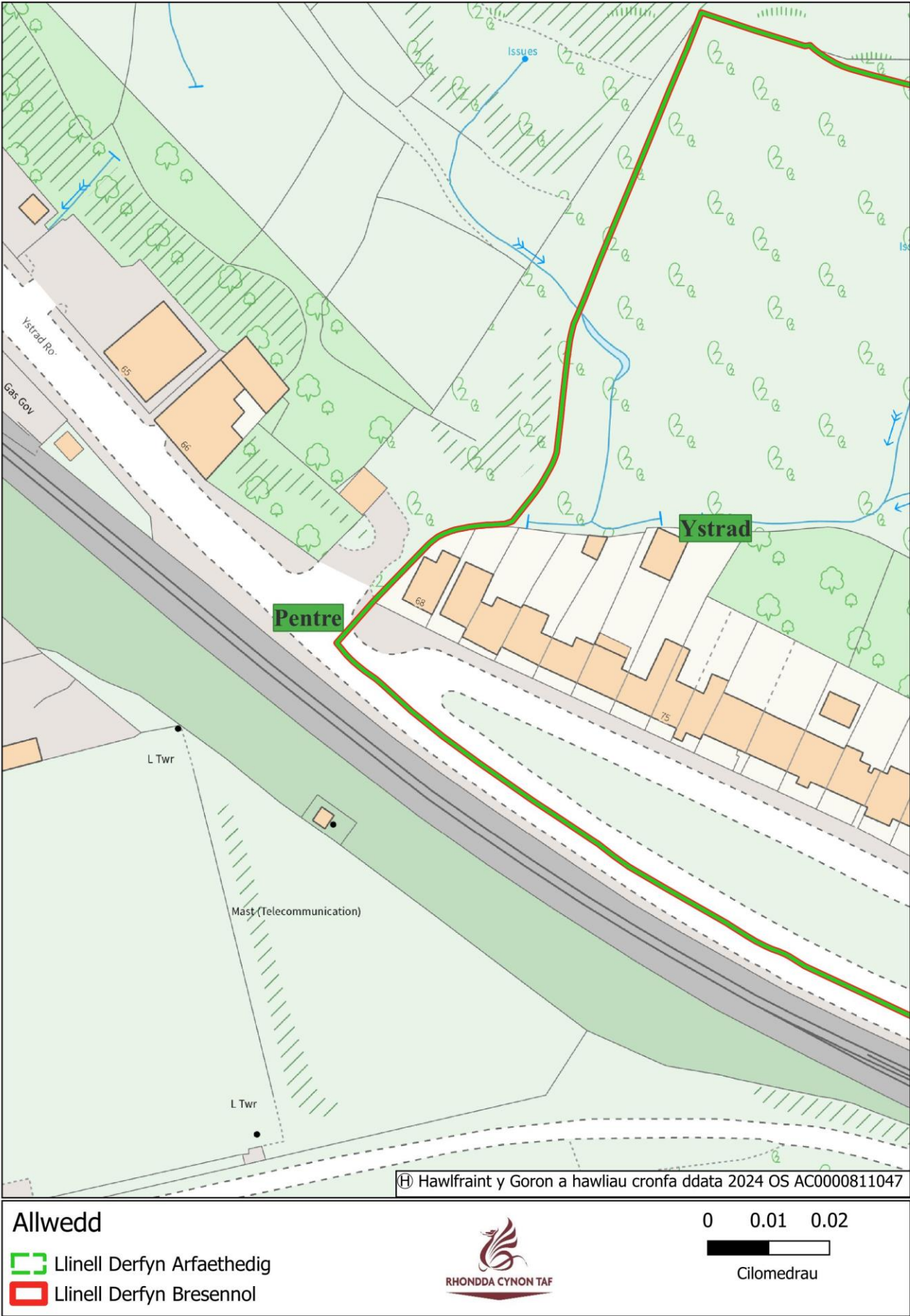
Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Treherbert a Threorci

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Treorci a Phentre

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Pentre ac Ystrad

55. **Glynrhedynog a'r Maerdy**

Nid yw cymunedau Glynrhedynog a'r Maerdy yn cael eu cynrychioli gan Gyngor Cymuned neu Gyngor Tref. Dyw'r cynnig yma ddim yn effeithio ar etholwyr yr ardaloedd cymunedol.

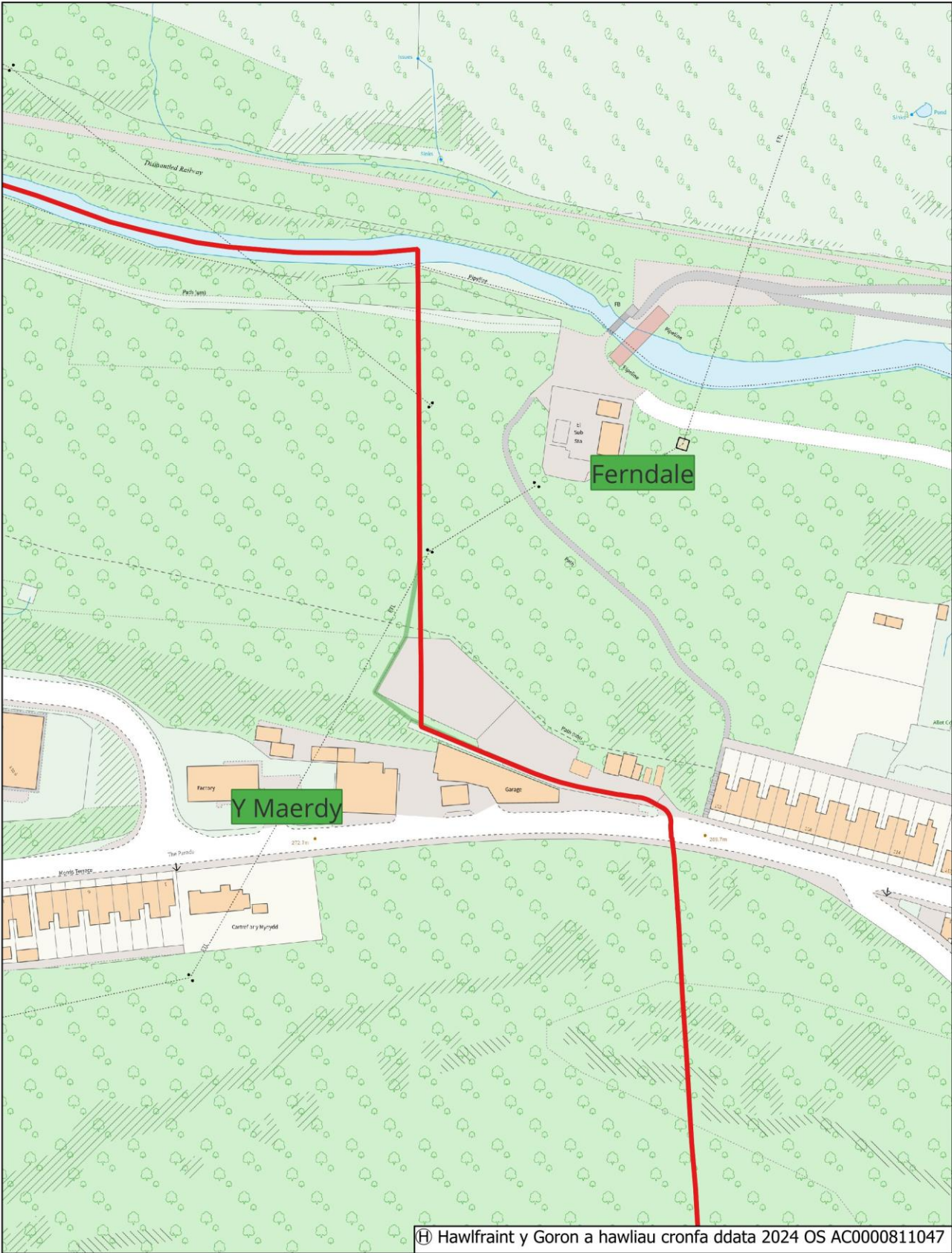
Sylwadau

56. Derbyniodd y Cyngor sylwadau gan Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod. Caiff y sylwadau eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor.

Cynigion ffiniau cymunedol

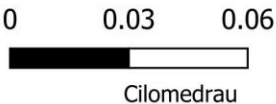
57. Mae'r Cyngor yn cynnig cymhwyso un newid i'r ffin gymunedol bresennol, sy'n cynnwys addasu'r ffin rhwng Glynrhedynog a'r Maerdy.
58. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r llinell derfyn, gan fod y ffin bresennol yn torri rhyw fymryn drwy eiddo anetholiadol oddi ar Heol y Gogledd. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 39.

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Glynrhedynog a'r Maerdy

Allwedd

- Llinell Derfyn Arfaethedig
- Llinell Derfyn Bresennol

59. **Abercynon, Dwyrain Aberpennar, Gorllewin Aberpennar a Phenrhiw-ceibr**

Nid yw cymunedau Abercynon, Dwyrain Aberpennar, Gorllewin Aberpennar a Phenrhiw-ceibr yn cael eu cynrychioli gan Gyngor Cymuned neu Gymuned Tref. Dyw'r cynigion yma ddim yn effeithio ar etholwyr yr ardaloedd cymunedol.

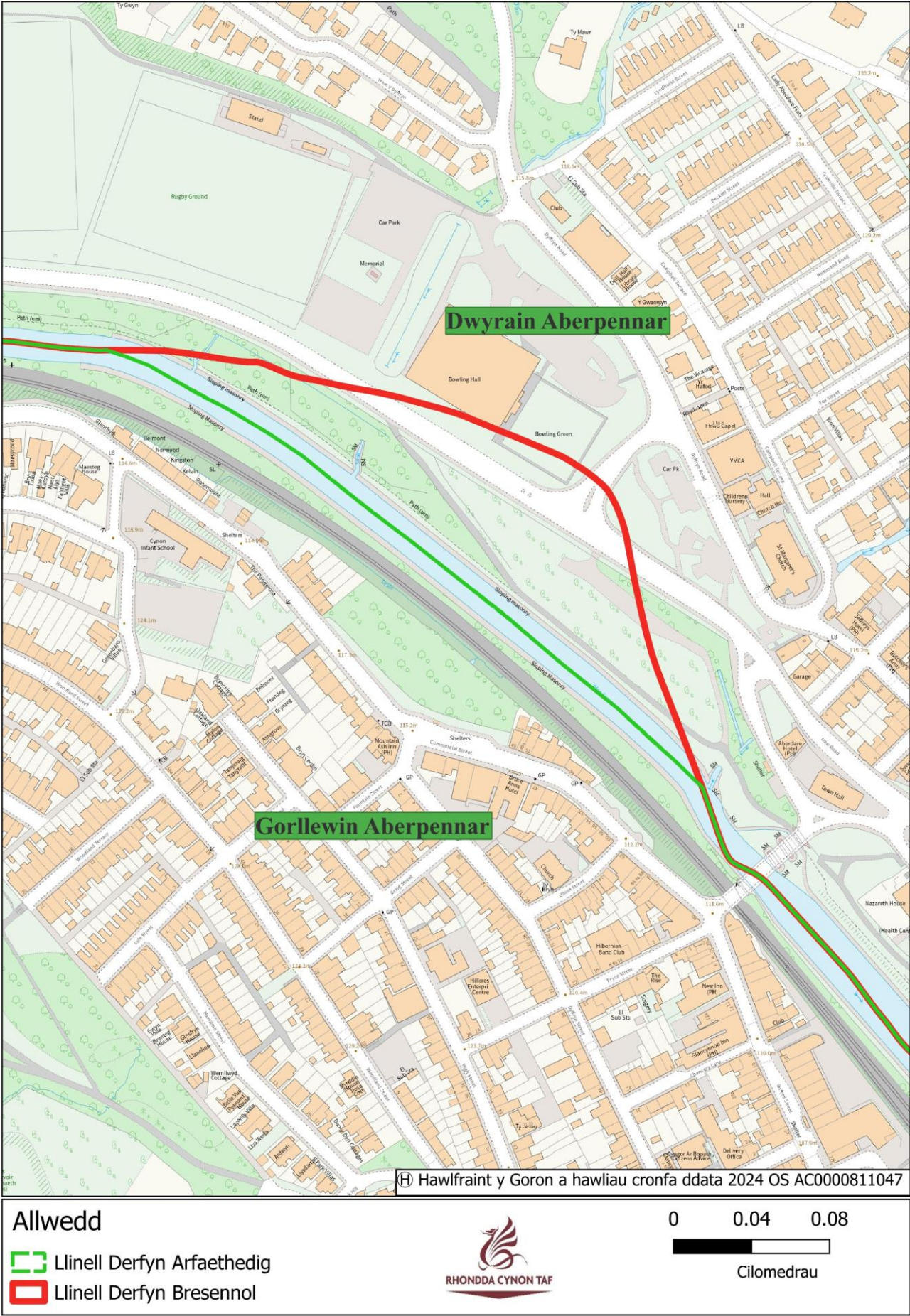
Sylwadau

60. Derbyniodd y Cyngor sylwadau gan Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod. Caiff y sylwadau yma eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor.

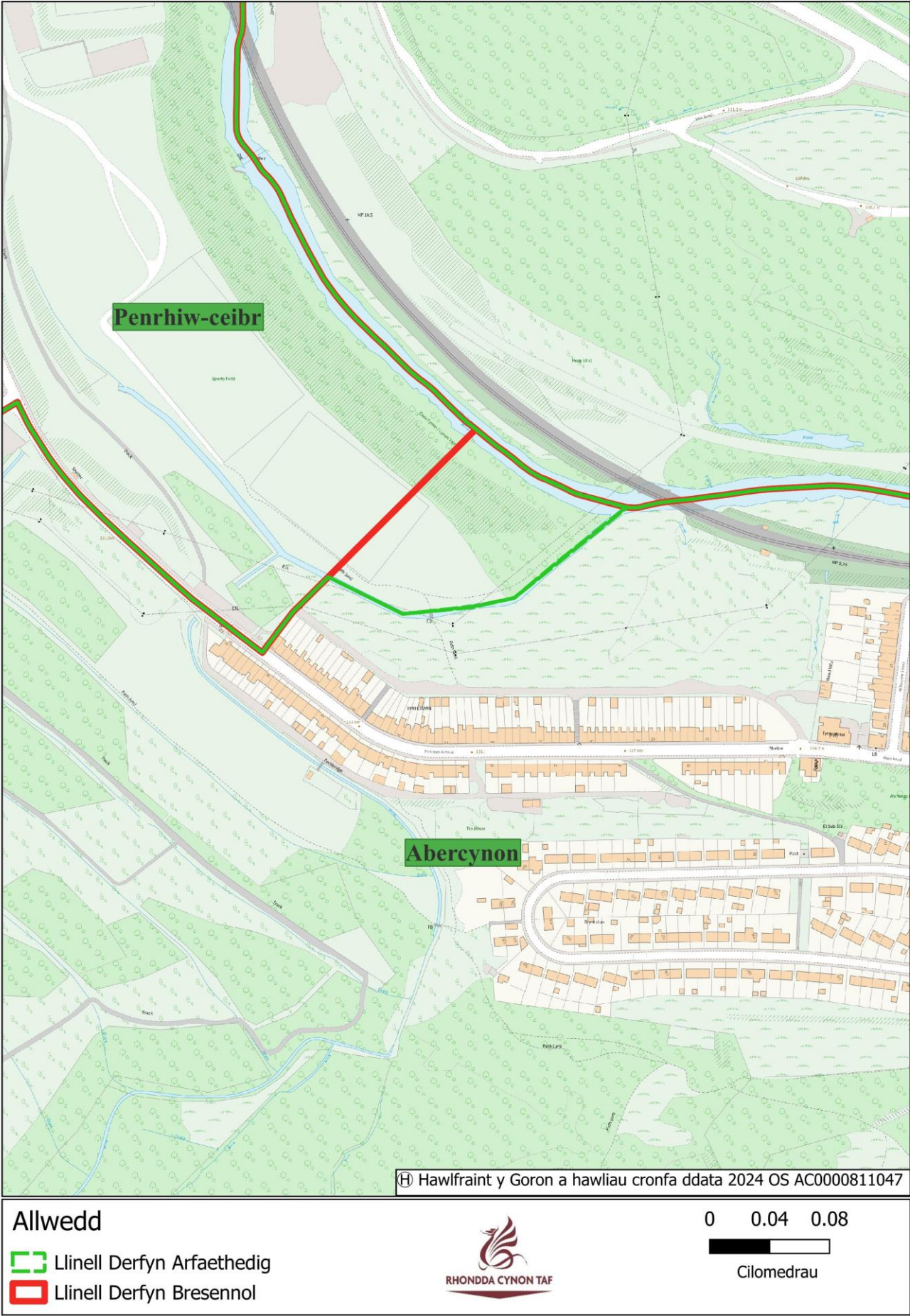
Cynigion ffiniau cymunedol

61. Mae'r Cyngor yn cynnig cymhwyso 3 newid i'r ffiniau cymunedol presennol, sy'n cynnwys addasu'r ffin rhwng y cymunedau canlynol:
- Dwyrain Aberpennar a Gorllewin Aberpennar
 - Penrhiw-ceibr ac Abercynon
 - Penrhiw-ceibr a Gorllewin Aberpennar
62. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymunedau Dwyrain Aberpennar a Gorllewin Aberpennar. Mae'r ffin bresennol yn torri drwy'r lawnt fowlio oddi ar Heol y Dyffryn. Mae'r Cyngor yn cynnig y dylai'r ffin ddilyn yr afon i fod yn gyson â gweddill y ffin rhwng y ddwy gymuned. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 41.
63. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymunedau Penrhiw-ceibr ac Abercynon. Mae'r ffin bresennol yn torri trwy gae chwaraeon y tu ôl i Goedlan Pentwyn. Mae'r Cyngor yn cynnig y dylai'r ffin ddilyn yr afon a'r dyfrffyrdd i greu ffin naturiol rhwng y ddwy gymuned. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 42.
64. Mae'r Cyngor hefyd yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymuned Penrhiw-ceibr a chymuned Gorllewin Aberpennar. Mae'r ffin bresennol yn torri rhyw fymryn trwy ddau eiddo. Mae modd bwrw golwg ar y cynigion ar y map ar dudalennau 43 a 44.

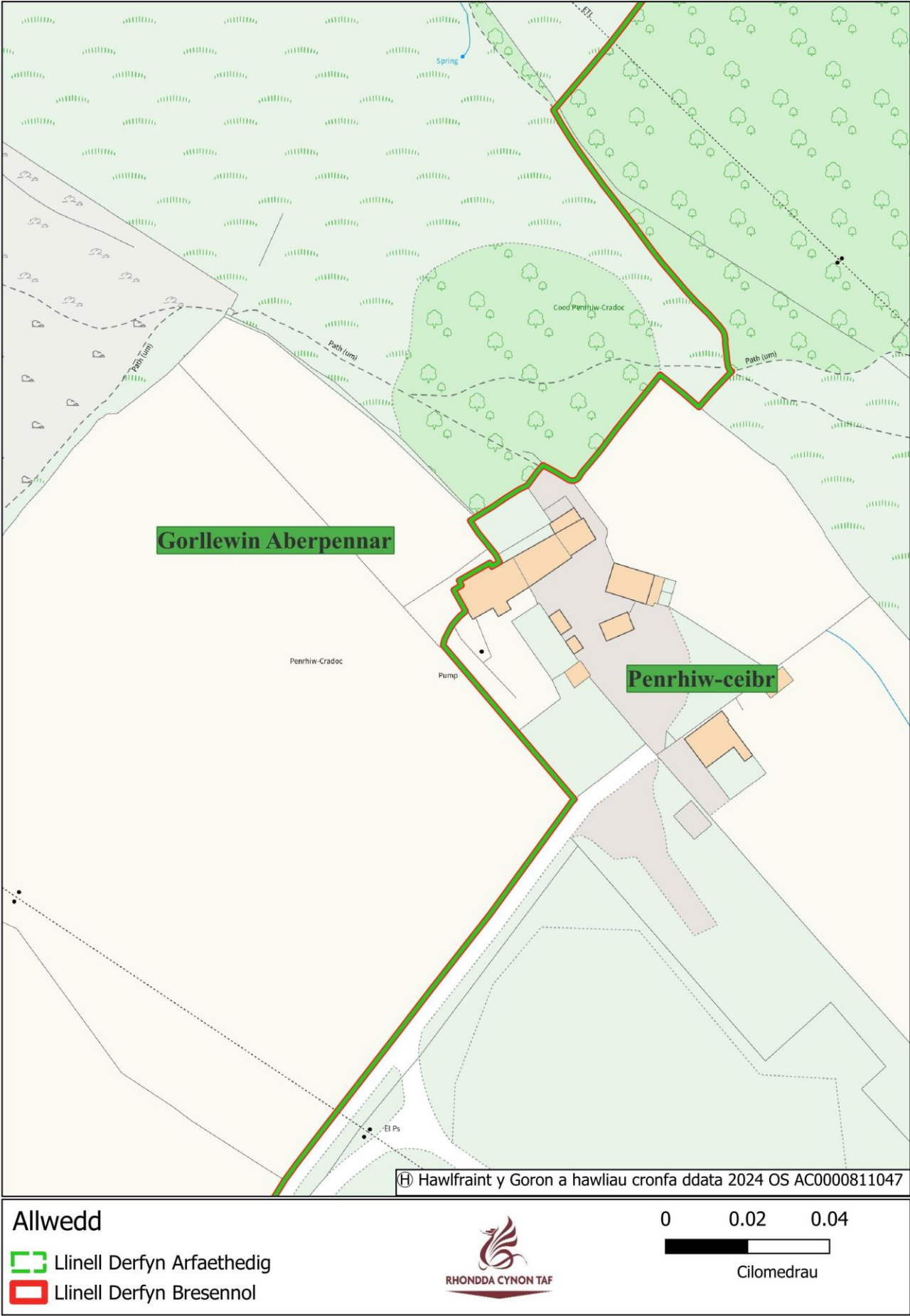
Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Dwyrain Aberpennar a Gorllewin Aberpennar

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Penrhiw-ceibr ac Abercynon

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Penrhiw-ceibr a Gorllewin Aberpennar

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Penrhiw-ceiber a Gorllewin Aberpennar

65. **Cwm Clydach, Llwynypia a Thonypandy**

Nid yw cymunedau Cwm Clydach, Llwynypia a Thonypandy yn cael eu cynrychioli gan Gyngor Cymuned neu Gyngor Tref. Dyw'r cynigion yma ddim yn effeithio ar etholwyr yr ardaloedd cymunedol.

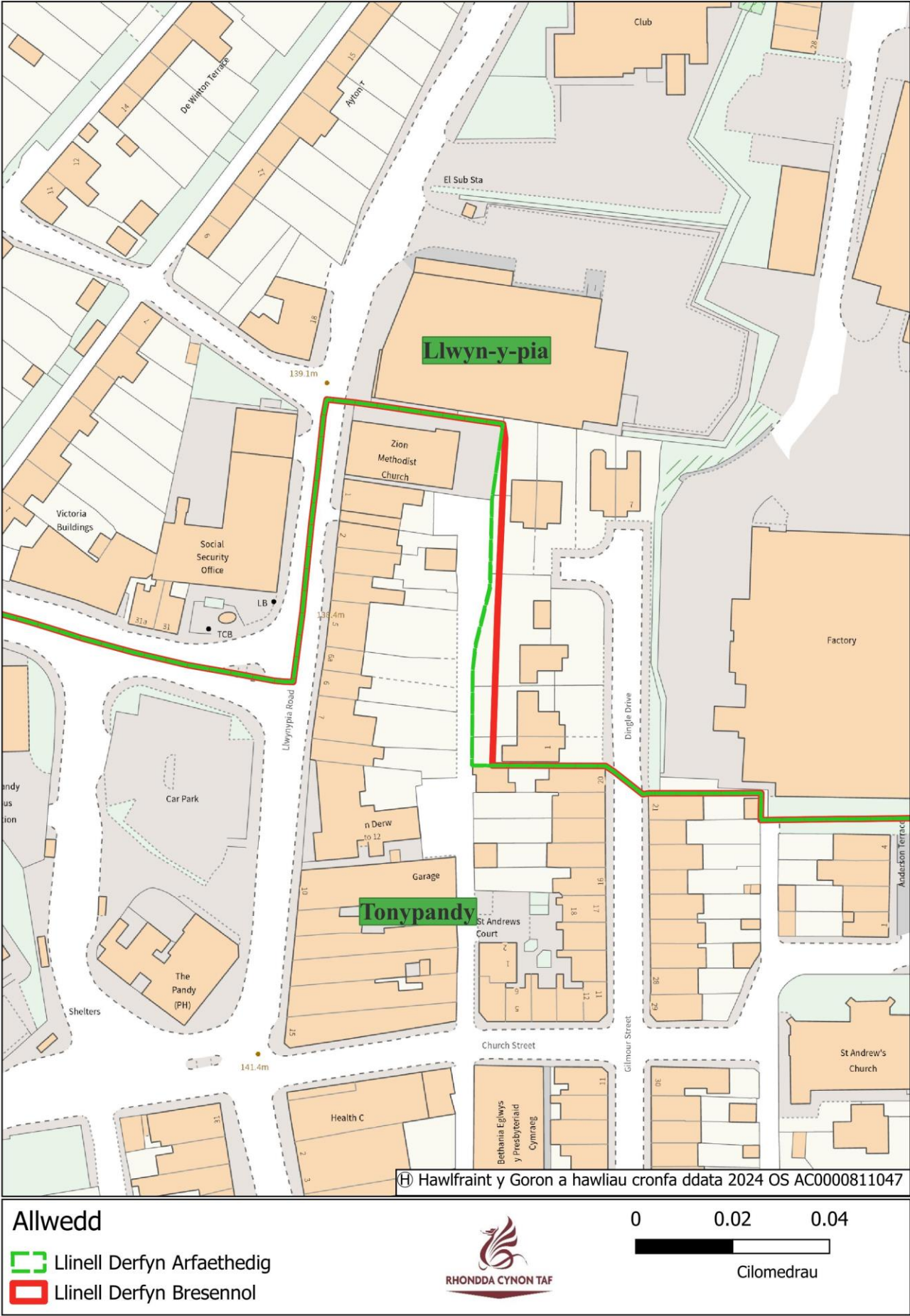
Sylwadau

66. Derbyniodd y Cyngor sylwadau gan Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod. Caiff y sylwadau yma eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor.

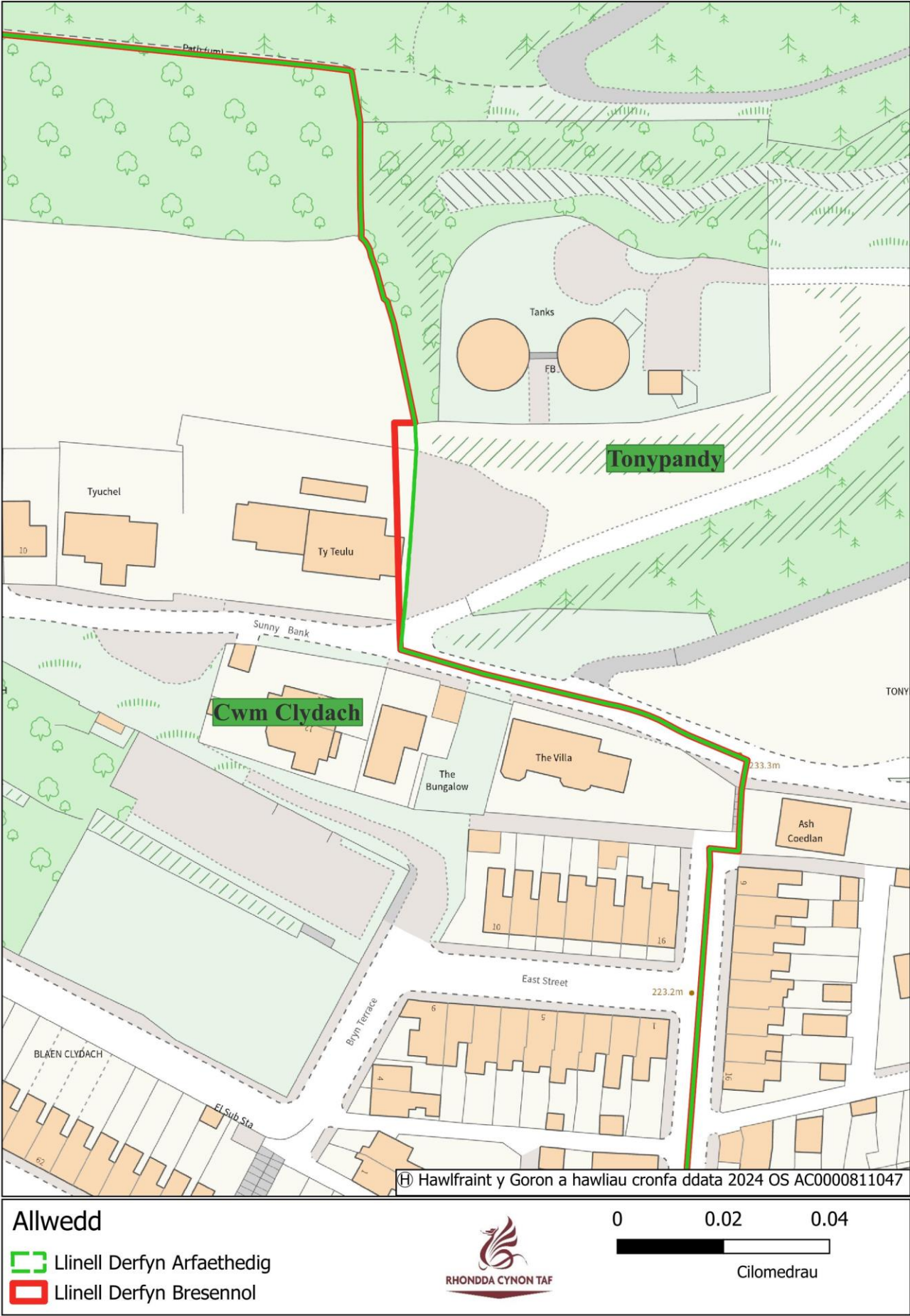
Cynigion ffiniau cymunedol

67. Mae'r Cyngor yn cynnig cymhwyso 2 newid i'r ffin gymunedol bresennol, sy'n cynnwys addasu'r ffin rhwng y cymunedau canlynol:
- Tonypandy a Llwynypia
 - Tonypandy a Chwm Clydach
68. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymunedau Tonypandy a Llwynypia. Mae'r ffin bresennol yn torri trwy nifer o eiddo ar Rodfa Dingle. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 46.
69. Mae'r Cyngor hefyd yn cynnig addasu'r ffin rhwng cymuned Tonypandy a chymuned Cwm Clydach. Mae'r ffin bresennol yn torri trwy eiddo ar Fron Heulog. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 47.

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Tonypandy a Llwynypia

Addasiad i'r ffin rhwng cymunedau Tonypandy a Chwm Clydach

70. **Tref Pontypridd a Ffynnon Taf**

Mae trefniadau presennol y Cyngor tref ym Mhontypridd yn cynnwys 10 ward: Cilfynydd, Glyn-coch, Graig, y Ddraenen-wen a Rhydfelen Isaf, Tref Pontypridd, Rhondda, Canol Rhydfelen, Trallwng, Trefforest a Rhydfelen Uchaf a Glyn-taf.

Mae trefniadau presennol y Cyngor Cymuned yn Ffynnon Taf yn cynnwys 4 ward: Nantgarw, Ffynnon Taf, Tawelfryn a Thy-rhiw.

Dyw'r cynigion yma ddim yn effeithio ar etholwyr yr ardaloedd cymunedol.

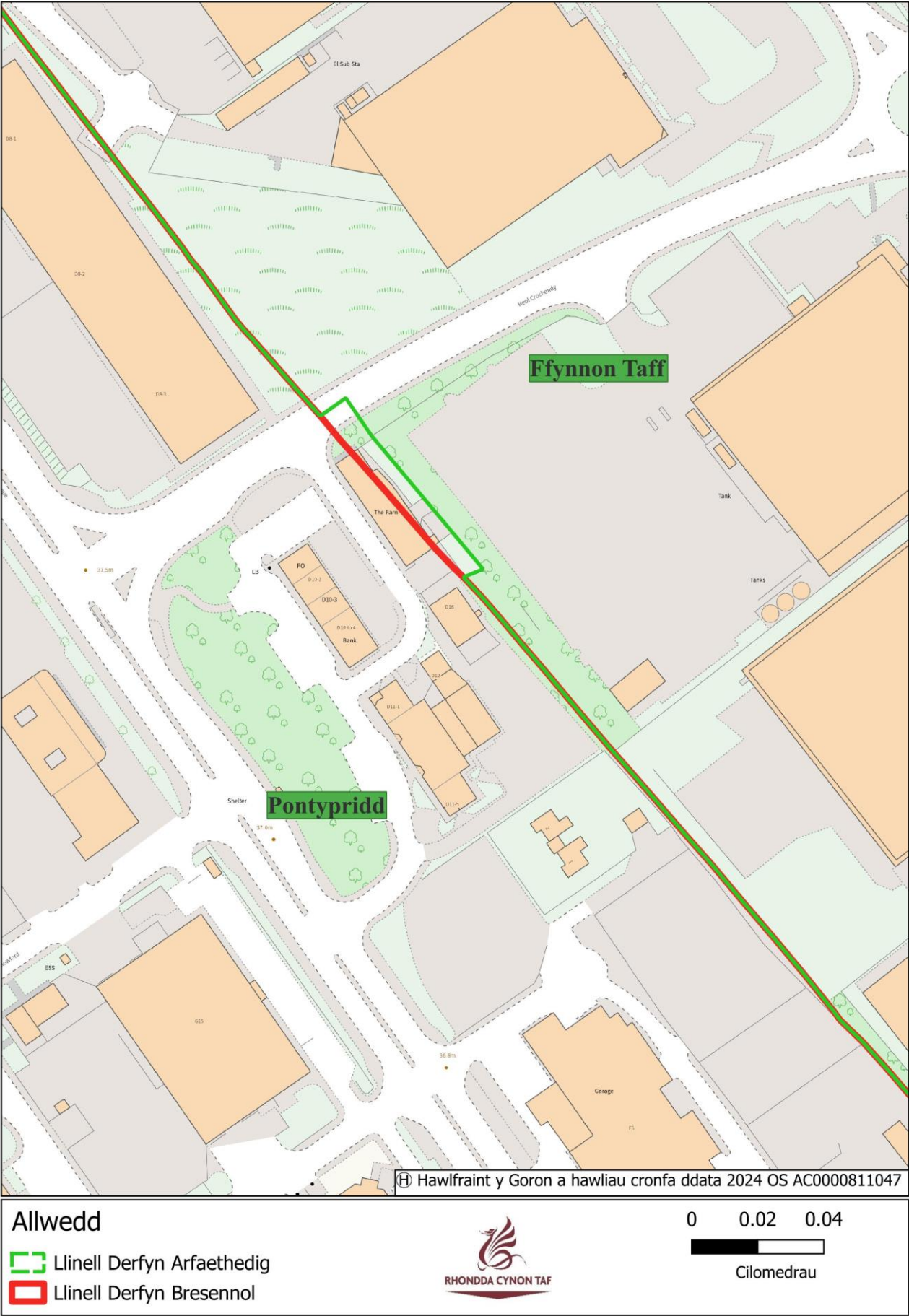
Sylwadau

71. Derbyniodd y Cyngor sylwadau gan Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod. Caiff y sylwadau eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor.

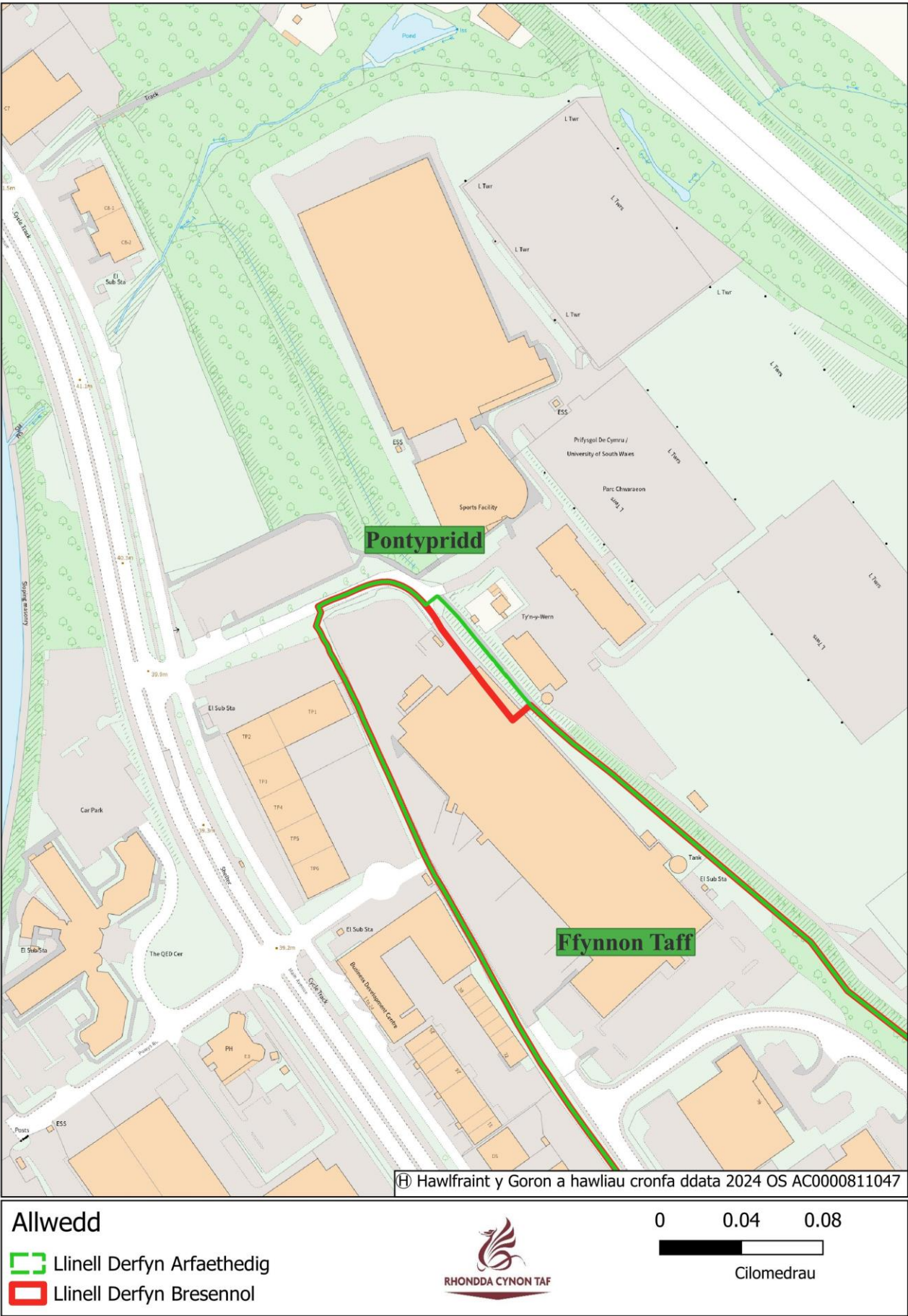
Cynigion ffiniau cymunedol

72. Mae'r Cyngor yn cynnig cymhwyso 5 newid i'r ffin gymunedol bresennol, sy'n cynnwys addasu'r ffin rhwng y wardiau cymunedol canlynol:
- Ward y Ddraenen-wen a Rhydfelen Isaf yng nghymuned Tref Pontypridd a Ward Nantgarw yng nghymuned Ffynnon Taf
 - Rhydfelen Uchaf a Glyn-taf a'r Ddraenen-Wen a Rhydfelen Isaf
 - Canol Rhydfelen a Rhydfelen Uchaf a Glyn-taf.
 - Rhondda a Tref Pontypridd
73. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng ward y Ddraenen-wen a Rhydfelen Isaf o Gyngor Tref Pontypridd a ward Nantgarw, Cyngor Cymuned Ffynnon Taf. Mae dau achos lle mae'r ffin bresennol yn rhedeg trwy unedau diwydiannol ar y Goedlan Fawr. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalennau 49 a 50.
74. Yn ogystal â hyn, mae'r Cyngor yn bwriadu addasu'r ffin rhwng ward Rhydfelen Uchaf a Glyn-taf a ward y Ddraenen-wen a Rhydfelen Isaf. Mae'r ffin bresennol yn torri trwy uned ddiwydiannol ar Ystad Ddiwydiannol Gelli-Hirion. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 51.
75. Mae'r Cyngor hefyd yn cynnig addasu'r ffin rhwng ward Canol Rhydfelen a ward Rhydfelen Uchaf a Glyn-taf. Mae'r ffin bresennol yn rhedeg trwy nifer o dai ar Gwrt y Gamlas. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 52.
76. Yn olaf, mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng ward Rhondda a ward Tref Pontypridd. Mae'r ffin bresennol yn torri trwy eiddo ar Glos Llanwynno. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 53.

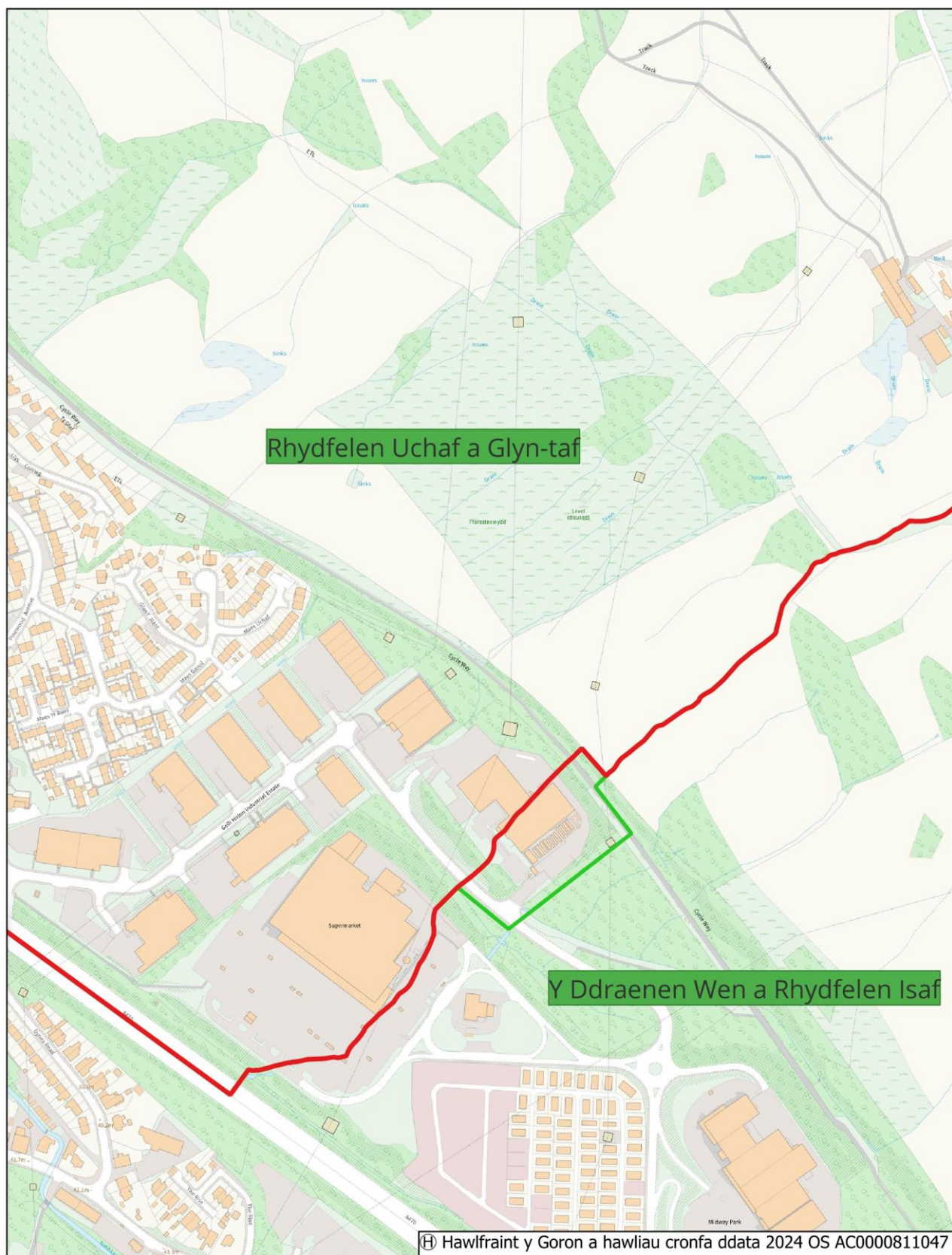
Addasiad i'r ffin rhwng ward y Ddraenen Wen a Rhydfelen Isaf yng nghymuned Tref Pontypridd a ward Nantgarw yng nghymuned Ffynnon Taff

Addasiad i'r ffin rhwng ward y Ddraenen-wen a Rhydfelen Isaf yng nghymuned Tref Pontypridd a ward Nantgarw yng nghymuned Ffynnon Taf

Addasiad i'r ffin rhwng y Ddraenen-wen a Rhydfelen Isaf a ward Rhydfelen Uchaf a Glyn-taf yng nghymuned Tref Pontypridd

Allwedd

□ Llinell Derfyn Arfaethedig

□ Llinell Derfyn Bresennol

0 0.06 0.12

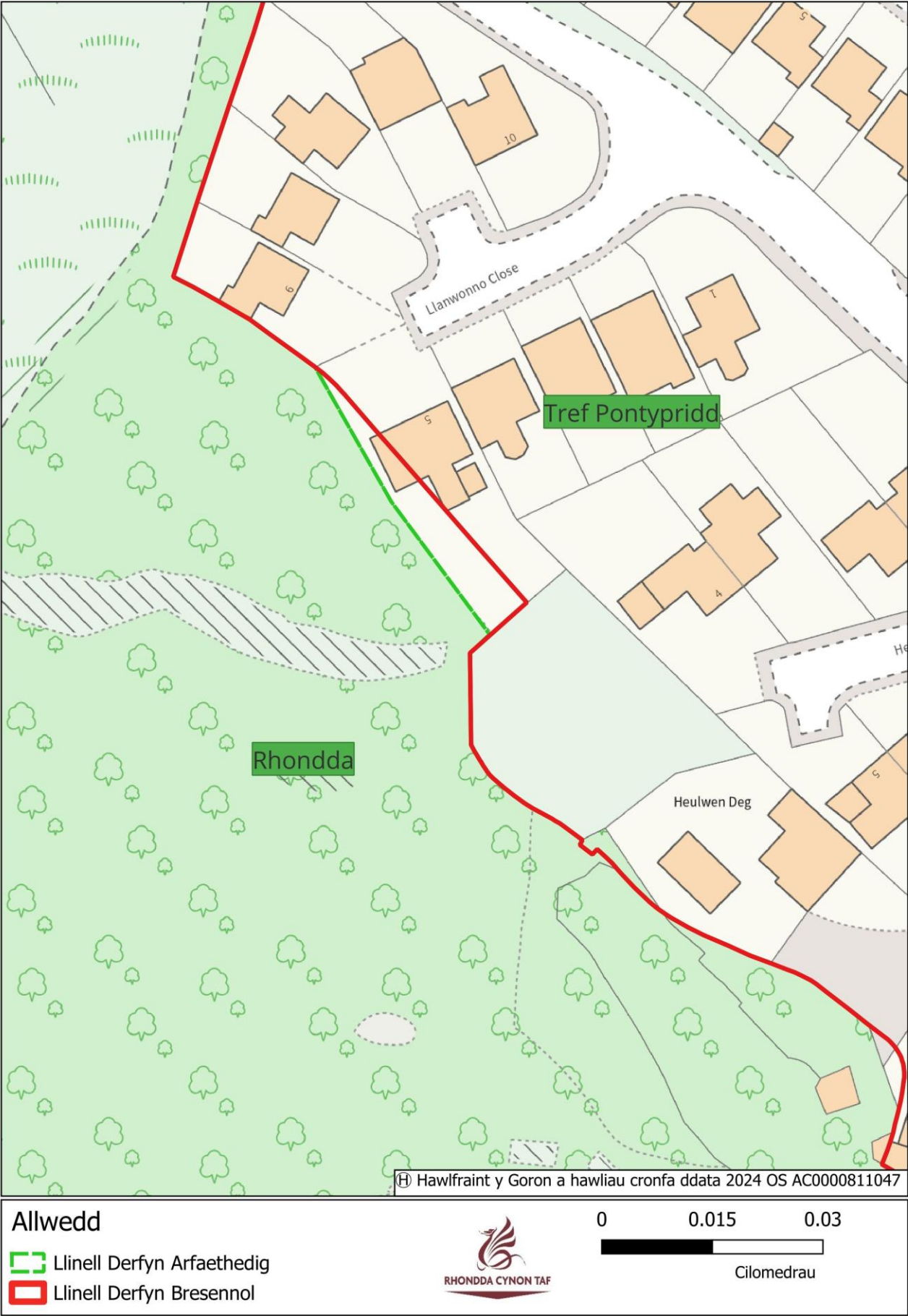

Kilomedrau

Addasiad i'r ffin rhwng ward Canol Rhydfelen a ward Rhydfelen Uchaf a Glyn-taf yng nghymuned Tref Pontypridd

Addasiad i'r ffin rhwng ward Tref Pontypridd a ward Rhondda yng nghymuned Tref Pontypridd

77. **Llanilltud Faerdref**

Mae trefniadau presennol y Cyngor Cymuned yn Llanilltud Faerdref yn cynnwys 4 ward: Pentre'r Eglwys, Efail Isaf, Llanilltud Faerdref a Thon-teg. Dyw'r cynigion yma ddim yn effeithio ar etholwyr yr ardaloedd cymunedol.

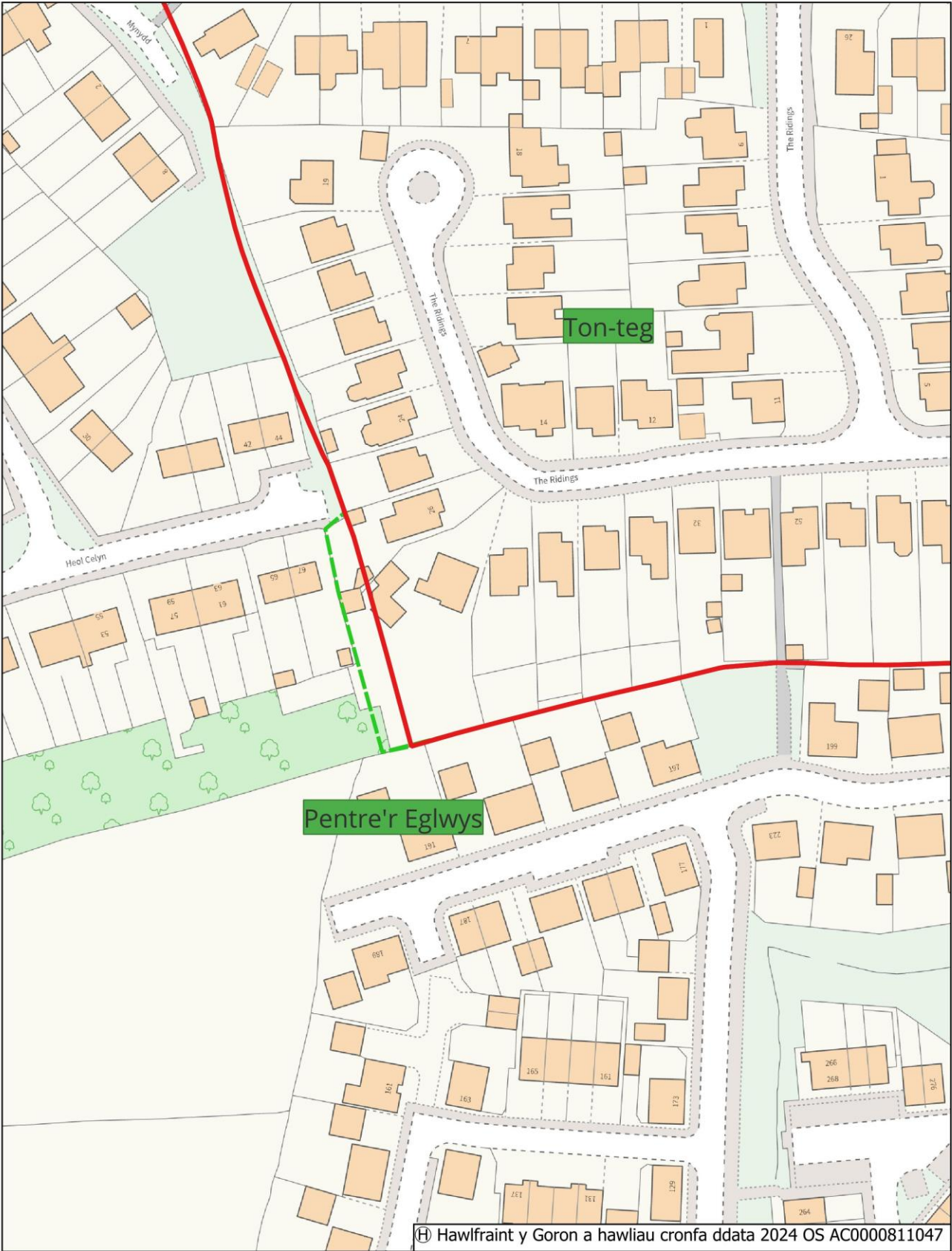
Sylwadau

78. Derbyniodd y Cyngor sylwadau gan Swyddog Cofrestru Etholiadol yr Awdurdod. Caiff y sylwadau eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor. Dyw'r cynnig yma ddim yn effeithio ar etholwyr y wardiau cymunedol yma.

Cynigion ffiniau cymunedol

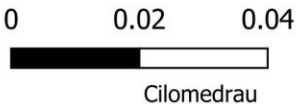
79. Mae'r Cyngor yn cynnig cymhwyso un newid i'r ffin gymunedol bresennol, sy'n cynnwys addasu'r ffin rhwng y wardiau cymunedol canlynol:
- Pentre'r Eglwys a Thon-teg
80. Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r ffin rhwng ward Pentre'r Eglwys a ward Ton-teg. Mae'r ffin bresennol yn torri trwy nifer o eiddo a gerddi ar Y Cwmwd. Mae modd bwrw golwg ar y cynnig ar y map ar dudalen 55.

Addasiad i'r ffin rhwng ward Pentre'r Eglwys a ward Ton-teg

Allwedd

- Llinell Derfyn Arfaethedig
- Llinell Derfyn Bresennol

Pennod 4. YMATEBION I'R ADRODDIAD YMA

Dylai'r holl sylwadau am y cynigion drafft yma gael eu hanfon at:

Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf

Gwasanaethau Etholiadol

10-12 Heol Gelliwastad

Pontypridd

CF37 2BW

Neu drwy e-bostio:

AdolygiadCymunedau@rctcbc.gov.uk

erbyn dydd Gwener 3 Ionawr 2025 fan bellaf.

Am ragor o wybodaeth am yr adolygiad a'r broses adolygu, ewch i [wefan](#) Cyngor Rhondda Cynon Taf.

CYNGOR BWRDEISTREF SIROL RHONDDA CYNON TAF – TREFNIADAU ETHOLIADOL CYMUNEDOL PRESENNOL

RHIF	ENW'R GYMUNED	DISGRIFIAD	NIFER CYNGHORWYR	ETHOLWYR 2023	CYMHAREB 2023	% amrywiaeth o'r cyfartaledd sirol presenool	ETHOLWYR 2028	CYMHAREB	% amrywiaeth o'r cyfartaledd sirol argymelledig
1	GOGLEDD ABERAMAN	Cymuned Gogledd Aberaman (3,777) [3,928]	-	3,777	-	-	3,928	-	-
2	DE ABERAMAN	Cymuned De Aberaman (3,608) [3,692]	-	3,608	-	-	3,692	-	-
3	ABERCYNON	Cymuned Abercynon (4,617) [4,644]	-	4,617	-	-	4,644	-	-
4	DWYRAIN ABERDÂR	Cymuned Dwyrain Aberdâr (5,001) [5,493]	-	5,001	-	-	5,493	-	-
5	GORLLEWIN ABERDÂR	Cymuned Gorllewin Aberdâr (6,167) [6,245]	-	6,167	-	-	6,245	-	-
6	CWM CLYDACH	Cymuned Cwm Clydach (1,994) [2,006]	-	1,994	-	-	2,006	-	-
7	CWM-BACH	Cymuned Cwm-bach (3,841) [3,895]	-	3,841	-	-	3,895	-	-
8	CYMER	Cymuned Cymer (3,427) [3,447]	-	3,427	-	-	3,447	-	-
9	GLYNRHEDYNOG	Cymuned Glynrhedynog (3,157) [3,175]	-	3,157	-	-	3,175	-	-
10	GILFACH-GOCH	Wardiau Cymunedol Gilfach-goch: Garden Village (1,229) [1,236], Gilfach Goch (692) [696] a Hendreforgan (606) [648]	7	2,527	361	-39%	2,580	369	-40%
11	HIRWAUN	Wardiau Cymunedol Hirwaun (3,190) [3,273] a Phenderyn (691) [695]	14	3,881	277	-53%	3,968	283	-54%
12	LLANHARAN	Wardiau Cymunedol Brynna (2,100) [2,153], Llanharan (2,888) [2,905] a Llanilid (1,874) [2,990]	14	6,862	490	-17%	8,048	575	-6%
13	LLANHARI	Wardiau Cymunedol Llanhari (2,762) [2,778], a Thyle-garw (636) [640]	9	3,398	378	-36%	3,418	380	-38%
14	LLANTRISANT	Wardiau Cymunedol Beddau (3,147) [3,191], Tref Llantrisant (3,276) [3,321], Tonysguboriau (2,051) [2,063] a Thyn-y-nant (2,472) [2,486]	14	10,946	782	32%	11,061	790	29%
15	LLANILLTUD FAERDREF	Wardiau Cymunedol Pentre'r Eglwys (5,263) [5,294], Efail Isaf (1,055) [1,061], Llanilltud Faerdref (3,851) [4,048] a Thon-teg (2,538) [2,553]	13	12,707	977	66%	12,956	997	63%
16	LLWYDCOED	Cymuned Llwydcoed (1,307) [1,315]	-	1,307	-	-	1,315	-	-
17	LLWYNYPYA	Cymuned Llwynypia (2,348) [2,362]	-	2,348	-	-	2,362	-	-
18	MAERDY	Cymuned Maerdy (2,307) [2,320]	-	2,307	-	-	2,320	-	-
19	DWYRAIN ABERPENNAR	Cymuned Dwyrain Aberpennar (2,350) [2,364]	-	2,350	-	-	2,364	-	-
20	GORLLEWIN ABERPENNAR	Cymuned Gorllewin Aberpennar (3,238) [3,303]	-	3,238	-	-	3,303	-	-
21	PENRHIW-CEIBR	Cymuned Penrhiw-ceibr (4,186) [4,210]	-	4,186	-	-	4,210	-	-
22	PENTRE	Cymuned Pentre (3,937) [3,960]	-	3,937	-	-	3,960	-	-
23	PEN-Y-GRAIG	Cymuned Pen-y-graig (4,036) [4,131]	-	4,036	-	-	4,131	-	-
24	PEN-Y-WAUN	Cymuned Pen-y-waun (1,988) [2,000]	-	1,988	-	-	2,000	-	-
25	PONT-Y-CLUN	Wardiau Cymunedol Canol Pont-y-clun (2,314) [2,346], Dwyrain Pont-y-clun (1,913) [2,606] a Gorllewin Pont-y-clun (1,988) [2,000]	11	6,215	565	-4%	6,952	632	3%
26	TREF PONTYPRIDD	Wardiau Cymunedol Cilfynydd (2,150) [2,163], Glyn-coch (1,978) [1,990], Graig (1,946) [1,957], Y Ddraenen-wen a Rhydfelen Isaf (1,760) [1,770], Tref Pontypridd (2,333) [2,347], Rhondda (3,306) [3,325], Canol Rhydfelen (2,070) [2,082], Trallwng (2,870) [2,887], Trefforest (3,291) [3,310] a Rhydfelen Uchaf a Glyn-taf (2,494) [2,509]	23	24,198	1,052	78%	24,340	1,058	73%
27	PORTH	Cymuned Porth (4,297) [4,466]	-	4,297	-	-	4,466	-	-
28	RHIGOS	Cymuned Rhigos (724) [728]	10	724	72	-88%	728	73	-88%
29	FFYNNON TAF	Wardiau Cymunedol Nantgarw (274) [276], Ffynnon Taf (1,441) [1,449], Tawelfryn (539) [542] a Thy-rhiw (537) [540]	10	2,791	279	-53%	2,807	281	-54%
30	TONYPANDY	Cymuned Tonypandy (2,715) [2,922]	-	2,715	-	-	2,922	-	-
31	TONYREFAIL	Wardiau Cymunedol Coedely (1,575) [1,686], Collena (1,657) [1,858], Penhiw-fer (1,065) [1,071], Thomastown(1,420) [1,471], Tylcha (1,288) [1,296] a Thyn-y-bryn (2,595) [2,798]	11	9,600	873	48%	10,180	925	51%
32	TREALAW	Cymuned Trealaw (2,624) [2,639]	-	2,624	-	-	2,639	-	-
33	TREHAFOD	Cymuned Trehafod (854) [859]	-	854	-	-	859	-	-
34	TREHERBERT	Cymuned Treherbert (4,172) [4,196]	-	4,172	-	-	4,196	-	-
35	TREORCI	Cymuned Treorci (5,835) [5,950]	-	5,835	-	-	5,950	-	-
36	TYLORSTOWN	Cymuned Tylorstown (3,144) [3,162]	-	3,144	-	-	3,162	-	-
37	YNYS-HIR	Cymuned Ynys-hir (2,406) [2,420]	-	2,406	-	-	2,420	-	-
38	YNYSYBWL A CHOED-Y-CWM	Wardiau Cymunedol Isaf (2,092) [2,104] ac Uchaf (1,394) [1,402]	12	3,486	291	-51%	3,506	292	-52%
39	YSTRAD	Cymuned Ystrad (3,950) [4,028]	-	3,950	-	-	4,028	-	-
CYFANSWM ARDAL CYNGOR CYMUNED			148	87,335	590		90,544	612	

CYFANSWM RhCT

178,618

183,676

BWRDEISTREF SIROL CYNGOR RHONDDA CYNON TAF TREFNIADAU ETHOLIADOL CYMUNEDOL ARFAETHEDIG

RHIF	ENW'R GYMUNED	DISGRIFIAD	NIFER CYNGHORWYR	ETHOLWYR 2023	CYMHAREB 2023	% amrywiaeth o'r cyfartaledd sirol presennol	ETHOLWYR ARFAETHEDIG	CYMHAREB ARFAETHEDIG	% amrywiaeth o'r cyfartaledd sirol argymelledig
1	GOGLEDD ABERAMAN	Cymuned Gogledd Aberaman (3,777) [3,928]	-	3,777	-	-	3,928	-	-
2	DE ABERAMAN	Cymuned De Aberaman (3,608) [3,692]	-	3,608	-	-	3,692	-	-
3	ABERCYNON	Cymuned Abercynon (4,617) [4,644]	-	4,617	-	-	4,644	-	-
4	DWYRAIN ABERDÂR	Cymuned Dwyrain Aberdâr (5,001) [5,493]	-	5,001	-	-	5,493	-	-
5	GORLLEWIN ABERDÂR	Cymuned Gorllewin Aberdâr (6,167) [6,245]	-	6,167	-	-	6,245	-	-
6	CWM CLYDACH	Cymuned Cwm Clydach (1,994) [2,006]	-	1,994	-	-	2,006	-	-
7	CWM-BACH	Cymuned Cwm-bach (3,841) [3,895]	-	3,841	-	-	3,895	-	-
8	CYMER	Cymuned Cymer (3,427) [3,447]	-	3,427	-	-	3,447	-	-
9	GLYNRHEDYNOG	Cymuned Glynrhedynog (3,157) [3,175]	-	3,157	-	-	3,175	-	-
10	GILFACH-GOCH	Wardiau Cymunedol Gilfach-goch: Garden Village (1,229) [1,236], Gilfach Goch (692) [696] a Hendreforgan (606) [648]	7	2,527	361	-38%	2,580	369	-39%
11	HIRWAUN	Wardiau Cymunedol Hirwaun (3,190) [3,273] a Phenderyn (691) [695]	14	3,881	277	-52%	3,968	283	-53%
12	LLANHARAN	Wardiau Cymunedol Brynna (2,100) [2,153], Llanharan (2,888) [3,339] a Llanilid (1,874) [2,385]	14	6,862	490	-15%	7,877	563	-6%
13	LLANHARI	Wardiau Cymunedol Llanhari (2,762) [2,778]	8	3,398	425	-27%	2,778	347	-42%
14	LLANTRISANT	Wardiau Cymunedol Beddau (3,147) [3,191], Tref Llantrisant (3,276) [3,321], Tonysguboriau (2,051) [2,232] a Thyn-y-nant (2,472) [2,486]	14	10,946	782	35%	11,230	802	34%
15	LLANILLTUD FAERDREF	Wardiau Cymunedol Pentre'r Eglwys (5,263) [5,294], Efail Isaf (1,055) [1,061], Llanilltud Faerdref (3,851) [4,048] a Thon-teg (2,538) [2,553]	13	12,707	977	69%	12,956	997	66%
16	LLWYDCOED	Cymuned Llwydcoed (1,307) [1,315]	-	1,307	-	-	1,315	-	-
17	LLWYNYPYA	Cymuned Llwynypia (2,348) [2,362]	-	2,348	-	-	2,362	-	-
18	MAERDY	Cymuned Maerdy (2,307) [2,320]	-	2,307	-	-	2,320	-	-
19	DWYRAIN ABERPENNAR	Cymuned Dwyrain Aberpennar (2,350) [2,364]	-	2,350	-	-	2,364	-	-
20	GORLLEWIN ABERPENNAR	Cymuned Gorllewin Aberpennar (3,238) [3,303]	-	3,238	-	-	3,303	-	-
21	PENRHIW-CEIBR	Cymuned Penrhiw-ceibr (4,186) [4,210]	-	4,186	-	-	4,210	-	-
22	PENTRE	Cymuned Pentre (3,937) [3,960]	-	3,937	-	-	3,960	-	-
23	PEN-Y-GRAIG	Cymuned Pen-y-graig (4,036) [4,131]	-	4,036	-	-	4,131	-	-
24	PEN-Y-WAUN	Cymuned Pen-y-waun (1,988) [2,000]	-	1,988	-	-	2,000	-	-
25	PONT-Y-CLUN	Wardiau Cymunedol Canol Pont-y-clun (2,314) [2,260], Dwyrain Pont-y-clun (1,913) [2,694] a Gorllewin Pont-y-clun (1,988) [2,640]	12	6,215	518	-10%	7,594	633	6%
26	TREF PONTYPRIDD	Wardiau Cymunedol Cilfynydd (2,150) [2,163], Glyn-coch (1,978) [1,990], Graig (1,946) [1,957], Y Ddraenen-wen a Rhydfelen Isaf (1,760) [1,770], Tref Pontypridd (2,333) [2,347], Rhondda (3,306) [3,325], Canol Rhydfelen (2,070) [2,082], Trallwng (2,870) [2,887], Trefforest (3,291) [3,310] a Rhydfelen Uchaf a Glyn-taf (2,494) [2,509]	23	24,198	1,052	82%	24,340	1,058	76%
27	PORTH	Cymuned Porth (4,297) [4,466]	-	4,297	-	-	4,466	-	-
28	RHIGOS	Cymuned Rhigos (724) [728]	10	724	72	-87%	728	73	-88%
29	FFYNNON TAF	Wardiau Cymunedol Nantgarw (274) [276], Ffynnon Taf (1,441) [1,449], Tawelfryn (539) [542] a Thy-rhiw (537) [540]	10	2,791	279	-52%	2,807	281	-53%
30	TONYPANDY	Cymuned Tonypandy (2,715) [2,922]	-	2,715	-	-	2,922	-	-
31	TONYREFAIL	Wardiau Cymunedol Coedely (1,575) [1,686], Collena (1,657) [1,858], Penhiw-fer (1,065) [1,071], Thomastown (1,420) [1,721], Tylcha (1,288) [1,296] a Thyn-y-bryn (2,595) [2,548]	14	9,600	686	19%	10,180	727	21%
32	TREALAW	Cymuned Trealaw (2,624) [2,639]	-	2,624	-	-	2,639	-	-
33	TREHAFOD	Cymuned Trehafod (854) [859]	-	854	-	-	859	-	-
34	TREHERBERT	Cymuned Treherbert (4,172) [4,196]	-	4,172	-	-	4,196	-	-
35	TREORCI	Cymuned Treorci (5,835) [5,950]	-	5,835	-	-	5,950	-	-
36	TYLORSTOWN	Cymuned Tylorstown (3,144) [3,162]	-	3,144	-	-	3,162	-	-
37	YNYS-HIR	Cymuned Ynys-hir (2,406) [2,420]	-	2,406	-	-	2,420	-	-
38	YNYSYBWL A CHOED-Y-CWM	Wardiau Cymunedol Isaf (2,092) [2,104] ac Uchaf (1,394) [1,402]	12	3,486	291	-50%	3,506	292	-51%
39	YSTRAD	Cymuned Ystrad (3,950) [4,028]	-	3,950	-	-	4,028	-	-
CYFANSWM ARDAL CYNGOR CYMUNED			151	87,335	578		90,544	600	

CYFANSWM RhCT

178,618

183,676